

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2017 m. Nr. 1 (132)

STOK Į LKA!

- Įgysi karininko profesiją ir aukštąjį universitetinį išsilavinimą
- Visos studijų programos finansuojamos valstybės

✓ Suteiksime:

Stipendiją iki 170 Eur
Maitinimą, aprangą, avalynę, kario ekipuotę
Šiuolaikines gyvenimo sąlygas
Karių socialines garantijas
Medicininę priežiūrą
Tarnybos vietą

✓ Dalyvausi:

Tarptautinėse ERASMUS ir dvišalių mainų studijose
Parašiutinio ir lyderio psichofizinio rengimo programose

✓ Įgysi:

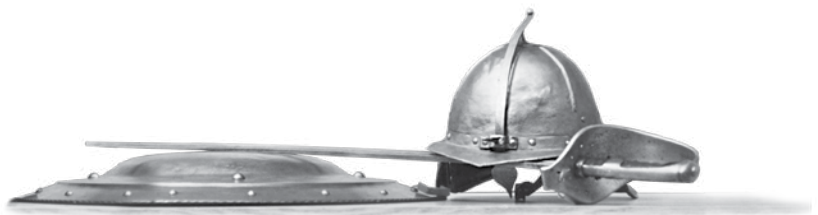
Šaudymo vadovo kvalifikaciją
Fizinio rengimo instruktoriaus kvalifikaciją
Teisę vairuoti B ir C kategorijų transporto priemones
Vadovo darbų saugos kursų baigimo pažymėjimą
Pirmosios medicinos pagalbos kursų baigimo pažymėjimą

✓ Gebėjimus lavinsi:

Sporto, karybos ir kituose būreliuose
Meno kolektyvuose

WWW.LKA.LT

Studijų skyriaus tel. (8 5) 210 35 97
Atrankos centro tel. (8 5) 210 35 93

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

ŠIAME NUMERYJE / Contents

2 KARIŪNŲ VIEŠNAGĖ VILNIAUS BENDRAJAMĖ PAGALBOS CENTRE

Krn. Giedrė GRIGŪNAITĖ
Cadets' Visit to the Emergency Response Centre in Vilnius

6 ANGLŲ KALBOS DĚSTYTOJŲ VIZITAS GRUZIJOJE

Doc. dr. Dileta JATAUTAITĖ,
Asta JASNAUSKIENĖ
English Lecturers' Visit to Georgia

10 LYGINAMOJI ANALIZĖ

Kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS
Comparative Analysis

16 AR REIKIA MŪŠŲ KARIŪNAMS MATEMATIKOS?

Prof. dr. Albertas PINCEVIČIUS
Do Our Cadets Need Mathematics?

19 APIE PILĖNUS, MASADĄ IR NAUJUS BATALIONUS ŽEMAITIJOJE

Dr. Manvydas VITKŪNAS
About Pilėnai, Masad and New Battalions in Žemaitija Region

28 LEDO RITULYS – TIKRŲ VYRŲ ŽAIDIMAS

Krn. Vytautas KRIVELIS
Ice Hockey: a Game for Real Men

8 / 14 / 33 / 42

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Plk. ltn. Leonas LUKOŠEVIČIUS,
krn. Aurimas POČIUS,
krn. Ovidijus MAMONAS,
krn. Eimantas KAŠKONAS
At First Hand

13 / 17 / 18 / 22 / 40 / 44

PULSAS

Pulse

26 FOTOREPORTAŽAS

Photo Reportage

31 ULTRAMARATONAS – GERIAUSIAS VALIOS IŠBANDYMAS

Krn. Justinas UŽA
Ultramarathon: the Best Test for Willpower

34 ŠIEMET IEŠKOJOME KNYGŲ ASMENINEI BIBLIOTEKAI

Vilnius Book Fair: This Year We Looked for Books for Our Personal Libraries

36 APIE CHEMINĮ APLINKOS PARENGIMĄ

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS
About Chemical Preparation of the Environment

38 TRENIRUOČIŲ PASLAPTYS. PRATIMŲ KINEZILOGIJA

Remigijus BIMBA
Exercising Secrets. Kinesiology of Exercises

45 JUOKO DĖTUVĖ

Magazine of Fun

49 PRIĖMIMO Į LKA NUOLATINES STUDIJAS 2017 M. TAISYKLĖS

Admission Requirements for the Full-time Studies at the Military Academy of Lithuania 2017

Redakcinė kolegija

Arūnas ALONDERIS
Vyriausiasis redaktorius

mjr. Laurynas ČESŪNAS
kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS
doc. dr. Gintaras LABUTIS

III k. krn. Vaidotas MEŠKYS
I k. krn. Miglė NEMANYTĖ
kpt. Jurgis NORVAIŠA
III k. krn. Karolis TURŪTA
II k. krn. Gytis UGVARIJA
dr. Manvydas VITKŪNAS

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė

Laima ADLYTĖ
Dizainerė

Kęstutis DIJOKAS
Fotografas

Vilmos GIRUTIENĖ
viršelio nuotrauka
Kariūnai V. Meškys ir
I. Petrauskas knygų mugėje

Spausdino Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.

Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-164

Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

www.lka.lt

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius
arunas.alonderis@mil.lt
tel. (8 5) 210 3680

Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526, (8 5) 210 3523
KATT 24 526, 24 523

BENDRASIS PAGALBOS CENTRAS

Krn. Giedrė GRIGŪNAITĖ

Kariūnų viešnage Vilniaus Bendrajame pagalbos centre

Pagal Universitetinių studijų instituto Vadybos katedros viešojo administravimo krypties bakalauro studijų programą „Saugumo ir gynybos institucijų valdymas“ studijuojantiems kariūnams universitetinių studijų dalyko „Administracinė teisė“ mokymo programoje numatytos pažintinės išvykos į gynybos ir saugumo institucijas, kad vietoje susipažintų su jų darbo specifika, veiklos administravimu, šios srities administracinių funkcijų ir norminių teisės aktų viešajame valdyme taikymo ir įgyvendinimo ypatybėmis.

Šiuo tikslu vasario 21 d. LKA Vadybos katedros dėstytojas dr. Vladas Tumalavičius II kurso 151 būrio kariūnams ir keturiems pagal Lietuvos edukologijos universiteto (toliau – LEU) ir LKA bendrąją programą „Istorija ir pilietinis ugdymas“ studijuojantiems studentams organizavo pažintinę mokomąją išvyką į Bendrojo pagalbos centro būstinę, esančią visai šalia LKA, Petro Vileišio g. 20A, Vilniuje.

Bendrasis pagalbos centras (toliau – BPC) yra Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus

reikalų ministerijos pavaldi ir atskaitinga įstaiga. Pagrindiniai jo tikslai yra šie: atsakyti į pagalbos skambučius ir reaguoti į pagalbos prašymus; priimti ir operatyviai įvertinti pagalbos prašymus, nustatyti teiktinos pagalbos poreikį; atlikti operatyvų pajėgų valdymą; pagal kompetenciją teikti pagalbą telefonu ir kt.

Apsilankę šioje įstaigoje kariūnai galėjo įvertinti BPC pareigūnų tarnybos sąlygas, sužinoti tarnybos paskirtį, uždavinius, funkcijas, stebėti, kaip policijos ir kitos tarnybos (priešgaisrinės apsaugos,

greitosios medicinos pagalbos) yra valdomos realiuoju laiku, be to, tame pačiame pastate įsikūrusiame Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 6-osios komandos moderniajame dalinyje praktiškai susipažinti su naudojama ekipuote, technika, skirta kovai su ugnimi ir žmonių gelbėjimui, tarnybos joje ypatumais ir karjeros perspektyvomis.

Kariūnų bataliono IV kuopos 151-ojo būrio kariūnė Giedrė Grigūnaitė apie šią pažintinę mokomąją išvyką surinko kelių kariūnų ir LEU studentų atsiliepimus.

Krn. Justas Kardišauskas

„Ekskursija patiko ir tikrai buvo naudinga. Sužinojau, kad Bendrosios pagalbos centre dirbantys operatoriai yra ne mažiau svarbūs gelbstint gyvybes nei kitų tarnybų darbuotojai, kurie tai atlieka praktiškai. Pati operatoriaus profesija pasirodė patraukli dėl galimybės prisidėti prie gyvybių gelbėjimo, padėti žmonėms.“

Krn. Viktorija Šauklytė

„Šiandien apsilankę Bendrosios pagalbos centre pamatėme, kaip dirba žmonės, nuo kurių priklauso pareigūnų ir kitų tarnybų veiklos sklandumas. Tokios išvykos leidžia suprasti, koks sunkus ir svarbus yra BPC darbuotojų darbas. Rizika, apie kurią kalbėjo centro darbuotojos, tikrai kėlė nuostabą. Taip pat apsilankėme Vilniaus priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje, ten susipažinome su ugniagesio-gelbėtojo profesija ir darbo, kuris glaudžiai susijęs su BPC veikla, specifika. Mano manymu, tai – viena pavojingiausių profesijų, nuo kurių atstovų darbo sklandumo priklauso žmonių gyvybės, o plačiau prasmę – visų mūsų saugumas. Visa tai tikrai kelia didžiulę pagarbą.“

Krn. Dovydas Galgzdys

„Mano nuomone, veikla, kuria užsiima ši įstaiga, yra viena svarbiausių ne tik Lietuvoje, bet ir apskritai pasaulyje. Sužinojau, kaip išties veikia BPC ir kokia jo darbo specifika, kaip vyksta skambučių perdavimas ir kaip iš tikrųjų yra iškviečiama pagalba. Tai įtemptas darbas, reikalaujantis psichologinės stiprybės ir kantrybės, didžiulio dėmesingumo. Be to, apsilankymas Vilniaus priešgaisrinėje tarnyboje atskleidė šios profesijos žmonių darbo ypatumus. Iš arti pamačiau, kaip atrodo jų darbo vieta, transportas, naudojama įranga. Išsiaiškinau, kokias užduotis jie atlieka ir kaip reaguojama į įvairias situacijas.“

Krn. Ignas Pilkaitis

„Ekskursijos dalyviams pateikta informacija buvo ne „sausas“, kokios galima rasti internete ar lankstinukuose. BPC darbuotojų pasakojimas apie jų darbą, asmeninę patirtį ir išgyvenimus priimant įvairiausius skambučius paliko tikrai didelį įspūdį. Kaip sakė viena vyr. specialistė, „tu negalvoji apie skambinančiųjų nelaimės, gresiančius padarinius ar netektis, tu tiesiog atlieki savo pareigą“. Šiam darbui turi būti atrenkami ne eiliniai žmonės, o tokie, kurie puikiai žino, kas yra stresas, kaip su juo kovoti ir kaip jį valdyti, nes tai – jų kasdienybė.“

← Pradžia 2 puslapyje

LEU studentas Tomas Mikutis

„Bendrosios pagalbos centre iš tiesų praplėčiau turimas žinias apie šios įstaigos veiklą. Žmogus, nesusipažinęs su šios įstaigos veikla, tikriausiai manytų, kad tai – didelių pastangų nereikalaujantis darbas. Tačiau čia dirbantys žmonės susiduria su milžiniškais emociniais ir psichologiniais iššūkiais. Po ekskursijos susidomėjau BPC užduotimis ir ateityje norėčiau išbandyti save šioje srityje, nes patirtis, įgyta padedant žmonėms, man būtų labai naudinga.“

LEU studentė Rūta Visockytė

„Pirmiausia mes, LEU studentai, labai džiaugiamės, turėdami galimybę kartu su kariūnais dalyvauti tokiose praktinėse paskaitose. Apsilankymas BPC ir gaisrinėje – viena iš jų. Turbūt dažnai šiandien iš žiniasklaidos sužinome apie daugybę įvairių tragiškų įvykių, kuriuose vis minimas BPC ir neretai ne dėkojant, o kritikuojant. Todėl pro BPC duris įėjome turėdami įvairių nuostatų ir pasirengę pateikti klausimų. Mus pasitikusios centro darbuotojos į visus juos išsamiai atsakė. Turbūt didžiausių įspūdį paliko visa sistema, sudėtingas, bet žaibiškai veikiantis mechanizmas. Kitas svarbus veiksnys –

ten dirba neįtikėtina mažai žmonių ir jie visi pasiruošę per savo pamainą priimti daugiau kaip 200 skambučių (pamaina trunka 12 valandų). Iš klausyti keli skambučiai parodė, kad be gero psichologinio pasiruošimo dirbti ten neįmanoma. Po šio susitikimo suvokėme BPC darbuotojų svarbą kasdieniame mūsų gyvenime ir kad tikrai galime jais didžiuotis. Ši patirtis ne tik praktiškai pravers gyvenime, bet, manau, papildys ir kiekvieno mūsų sudėtingiausių ir labiausiai gerbiamų profesijų sąrašą. Apsilankę gaisrinėje susipažinome, atrodo, su kita didvyriška profesija. Treniruotės kiekvieną dieną, budrumas

bet kuriuo paros metu ir šaltakraujiškumas – kiekvienam gaisrininkui būtinos savybės. Įsitikinome, kokie šie žmonės svarbūs kiekvienam iš mūsų.

Diena buvo kupina įspūdžių, kurie ne tik suteikė džiaugsmo, bet ir dar kartą priverė susimąstyti apie žmonių pašaukimą, nes, pamatę jų kasdienybę, suprantame, kad šių profesijų atstovai be pašaukimo dirbti tiesiog negalėtų. Be to, suvokėme, kad dažnai visuomenės gyvenime girdimi blogi atsiliepimai yra tik iš nežinojimo, koks sunkus šių žmonių kasdienis darbas ir kaip daug jie nuveikia. Džiaugiamės tai pamatę ir suprantę.“

Ši išvyka sulaukė tiek kariūnų, tiek LEU studentų didelio susidomėjimo. Byrantys klausimai BPC darbuotojoms ir akylas aplinkos stebėjimas, kaip atrodo jų darbo vieta ir kaip jos čia elgiasi, paliko tikrai neišdildomą įspūdį. Visą dieną netilo kalbos apie tai, ką matėme ir suvokėme, – tiek apie šio centro svarbą, tiek apie gaisrininkų darbo subtilybes. Sužinojome dalykų, apie kuriuos tikriausiai net nebuvome susimąstę, pavyzdžiui, išsikviesti pagalbą galima ne tik surinkus 112, bet ir senuosius pagalbos tarnybų numerius 01, 02, 03 ar netgi 911. O gaisrininkai privalo išvažiuoti į įvykio vietą per minutę, ir nesvarbu, ką tuo metu jie veikia: maudosi duše, treniruojasi sporto salėje ar gardžiuojasi vakariene.

Su tokių įstaigų veikla turėtų būti supažindinama plačioji mūsų visuomenė – nuo vaikų iki vyresnio amžiaus žmonių. Tai leistų geriau suprasti, kaip veikia sistema ir kaip svarbu yra tinkamai atsakyti į visus klausimus, kuriuos užduoda centro operatoriai, net jei ir klausia to paties kelis kartus. Be to, kiekvienas įsitikintumėme, kad šios profesijos atstovai yra verti visų mūsų pagarbos ir palaikymo, o ne kritikos ir smerkimo. Jų darbas įtemptas ir sudėtingas, reikalaujantis daug jėgų ir kritinio racionalaus mąstymo, kantrybės ir šaltakraujiškumo. Ne kiekvienas gali atlikti tai, ką daro šie žmonės, tad vertinkime juos ir skatinkime, padėkokime už tarnybą.

PROTINGOS
MINTYS

Iš seno kalendoriaus: „Senovės grekonys, kad ir nedideli, bet stiprūs buvo dėl to, kad anys iš mažumės mokino savo vaikus trijų svarbiausių dalykų – joti arkliu, svaidyti vilyčias ir kalbėti tiesą“

Dr. Ričardas Kalytis, rašytojas,
J. Žemaitės premijos laureatas

Doc. dr. Dileta JATAUTAITĖ,
Asta JASNAUSKIENĖ

Anglų kalbos dėstytojų vizitas Gruzijoje

Lietuvos karo akademijos Universitetinių studijų instituto Užsienio kalbų katedros (USI UKK) vedėja doc. dr. Dileta Jatautaitė ir lektorė Asta Jasnauskienė viešėjo Gruzijos nacionalinėje gynybos akademijoje (*Davit Aghmashenebeli National Defence Academy of Georgia*). LKA bendradarbiavimas su Gruzijos Davito Aghmashenebelio nacionaline gynybos akademija vyksta remiantis 2014 m. pasirašytu susitarimu, pagal kurį šiose Lietuvos ir Gruzijos aukštosiose mokyklose numatyta rengti akademinę ir karybos studijų programas, tobulinti studijų kokybės užtikrinimo procedūras ir mechanizmus. Taip pat buvo sutarta kartu įgyvendinti studentų ir dėstytojų mainų programas, plėtoti kitą bendrą veiklą, stiprinti ryšius karinės anglų kalbos dėstytojų srityje.

Pagal anglų kalbos dėstytojų mainų programą USI UKK dėstytojos vedė anglų kalbos pratybas Gruzijos kadetams. Jos taip pat turėjo galimybę susipažinti su Gruzijos nacionalinės gynybos akademijos UKK mokymo programomis, testavimo ir vertinimo sistema, dėstytojų ypatumais, pasidalyti savo gerą patirtimi.

Lietuvių dėstytojų vizitas ir jų vedamos pratybos sulaukė didelio Gruzijos kadetų susidomėjimo, buvo pateikta daug klausimų apie Lietuvą ir LKA, dėkojama už įdomias paskaitas. Tuo pačiu metu pagal tą pačią dėstytojų mainų programą LKA Užsienio kalbų katedroje

ir Užsienio kalbų institute dirbo anglų kalbos dėstytojos Lana Gigauri ir Nino Gharibashvili iš Gruzijos.

Pagal bakalauro studijų programą studijuojantys Gruzijos kadetai anglų kalbos mokosi visus 4 metus, 6 akademines valandas per savaitę. Pagrindinis anglų kalbos studijų tikslas – pasiekti B2 lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis ir STANAG 2 lygį pagal NATO standartizacijos susitarimą STANAG 6001. Pasiekę B2 ir STANAG 2 lygius, kadetai toliau gali mokytis kitų užsienio kalbų – vokiečių arba prancūzų. Pirmuosiuose dvejuose kursuose (4 semestrus)

kadetai mokomi bendrinės anglų kalbos, trečiame (2 semestrus) – karinės ir specialybės kalbos. Visi pagal bakalauro studijų programas studijuojantys kadetai gali rinktis vieną iš trijų studijų programų: informacinių technologijų, vadybos arba gynybos ir saugumo. Ketvirtą kurso kadetai vėl toliau mokosi bendrinės anglų kalbos.

Kadangi šiuo metu Gruzijos nacionalinėje gynybos akademijoje mokosi 420 kadetų, jos Kalbų katedros dėstytojų kolektyvas yra gana didelis. Katedroje dirba 24 dėstytojai, iš jų net 18 – anglų, 2 – vokiečių, 2 – prancūzų ir 2 – gruzinų

kalbos. Kaip ir LKA, Gruzijos nacionalinė gynybos akademija neturi nė vieno gimtakalbio užsienio kalbų dėstytojo. Daugelis dėstytojų reguliariai siunčiami į įvairius kvalifikacijos kėlimo ir profesinio tobulinimo kursus JAV, Vokietijoje, dalyvauja BILC seminaruose.

Kaip ir LKA, Gruzijoje į akademiją kateiktai įstoja kadetai laiko diagnostinį testą. Remiantis jo rezultatais jie yra skirstomi į skirtingų lygių grupes, kurioms siūlomos *Starter*, A1, A2, B1 ir B2 anglų kalbos mokomosios programos. Kalbų katedra savo dėstytojams sudarė puikias darbo sąlygas: naujose moderniose ir atnaujintose auditorijose įrengtos išmaniosios lentos (*smartboards*), dėstytojų kambaryje kiekvienas turi savo darbo stalą ir dirba asmeniškai jam skirtu kompiuteriu. Tačiau didžiausią nuostabą mums sukėlė moderni testavimo laboratorija, kurioje kadetai kasmet testuojami 2 kartus – mokslo metų viduryje ir jų pabaigoje. Tiek testavimas, tiek testų taisymas ir jų vertinimas

Restorane prie senosios Gruzijos sostinės Mchetos

Gorio valstybinio pedagoginio universiteto Anglų kalbos bibliotekoje

← Pradžią 6 puslapyje

atliekamas specialiai tam sukurtomis programomis, t. y. visiškai kompiuterizuotas. O patiems dėstytojams belieka tik ištaisyti vieną rašymo užduotį, visą kitą darbą už juos atlieka kompiuteriai.

Anglų kalbos mainų programos metu mums buvo pasiūlyta speciali viešnagės programa. Aplankėme istorinę Gruzijos sostinę ir religijos centrą Mccheta – vieną seniausių Gruzijos miestų, saugomą UNESCO, Uplisichę – unikalų miestą olose, Gorio ir Džvario vienuolynus. Taip pat lankėmės Gruzijos sostinėje Tbilisyje įsikūrusiuose Nacionaliniame ir Okupacijos muziejuose, buvome pakviestos oficialių pietų į tradiciniais patiekalais garsėjantį restoraną, kuriame taip pat turėjome galimybę pasigrožėti tautiniais gruzinių šokiais, pasiklausyti jų liaudies dainų.

Toks abiem pusėms naudingas karo akademijų bendradarbiavimas yra ypač svarbus – jis leidžia dėstytojams pasidalyti gerą patirtimi, susipažinti su įvairiomis dėstyimo metodikomis, įvertinti jų pritaikymo savo mokymo institucijose galimybes. Lankantis Gruzijos nacionalinėje gynybos akademijoje dar kartą įsitikinta, kaip sėkmingai gali būti taikomos šiuolaikinės technologijos (pvz., testavimo laboratorijoje) mokant užsienio kalbų, todėl tikimasi, kad Gruzijos patirtis bus įvertinta ir panaudota LKA.

Akademijos užsienio kalbų testavimo laboratorija

Lektorė A. Jasnauskienė moko anglų kalbos akademijos kariūnus

Ekskursija po senamiestį

Straipsnio autorių nuotraukos

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Plk. ltn. Leonas LUKOŠEVIČIUS

- ➔ **Jūsų credo** – Ar vėluoji minutę, ar valandą – tu jau vėluoji!
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – 1991m.
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Sausio 13-osios įvykiai
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Kelis, gal II pasaulinio karo mūšį (*Battle of the Bulge* Ardėnuose)
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Futbolas
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Tada ji bus gyvenama...
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs karininku...** – Būčiau civilinės aviacijos pilotas
- ➔ **Labiausiai erzinantis buitinis darbas** – Bet kuris, jei man LIEPIAMA jį atlikti
- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Šonasydis (angl. *drift*)

- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Benzino: bet kuriuo atveju geriau važiuoti automobiliu nei pėsčiomis eiti
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Viskas turi savo kainą...
- ➔ **Apibūdinkite kariūną trimis žodžiais** – „Noriu būti leitenantas“
- ➔ **Linksmiausias renginys Akademijoje buvo** – „Rudeniuokė“, kai teko kartu su kariūnais ir civiliais dalyvauti rungtyse
- ➔ **„Pasulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Moralė (dvasia, valia kovoti) yra kertinis karo principas. Kovoja žmonės, o ne ginklai
- ➔ **Ko reikia jaunuoliui, kad įstotų į Lietuvos karo akademiją?** – Noro
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariū-

- nų priesaika. Tai – ypatingas įvykis kiekvieno žmogaus gyvenime
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Šv. Kalėdos
- ➔ **Kai ko nors nežinai...** – Turi pradėti veikti
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Pirmadienį per pasitarimą (širdyje)
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos...** – Be humoro
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šią žiemą** – Paatostogauti netikrinant tarnybinio el. pašto
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Valgykla (nes toli nuo vadovybės)
- ➔ **Keisčiausias daiktas Jūsų namuose** – Gyvenu kaimė, o ten – daug keistenybių
- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Karlošas (dėl neatitikties aerodinamikos dėsniams)
- ➔ **Mėgstamiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Galėčiau gyventi saldumynų skyriuje

- ➔ **Įprotis, kurio norėtumėte atsikratyti** – Staigiai supykti
- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Visus esu daręs, bet nesu melžęs karvės
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Susižavėjimu, aistra – taip, bet meilei reikia laiko
- ➔ **Laisvalaikio užsiėmimas** – Krapšinėti automobilyje, dabar – krapšinėti aplink namą
- ➔ **Naminis gyvūnelis, kurio nė už ką neaugintumėte** – Vėžlys. Ar jis yra, ar jo nėra – jokio skirtumo
- ➔ **Mėgstamiausia miego poza** – Gulomis
- ➔ **Cepelinai ar mėšainis?** – Mėšainis, daugiau mėšos!
- ➔ **Negalite gyventi...** – Su mintimis apie neištesėtus pažadus
- ➔ **Negalite gyventi be...** – Galiu gyventi be daug ko, bet su prieskoniais tiesiog skaniau

- ➔ **Dažniausiai žiūrима TV laida** – „Wheeler Dealers“
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Kalnuose, bet ne Afganistane, jei galima
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavęs** – Virta avies akis. Abu pažvelgėme vienas į kitą...
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Vaikams skiriu per mažai laiko
- ➔ **Idealios atostogos** – Kabrioletu važiuoti per Pietų Europą, lankytis vynuogynuose ir ragauti vyną
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Pavasaris
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs?** – JAV
- ➔ **Prietas, kurio paisote** – Darbus nudirbti iki pietų
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – „Dėl tikslinio vadovavimo (*Mission Command*) įgyvendinimo Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje“

Kpt. Ronaldas ENDRIJAİTIS

Kaip vertinamos JAV karo akademijos ir jų absolventai šalies švietimo ir darbo rinkose

Straipsnyje pateikiama lyginamoji JAV karo akademijų ir kitų aukštojo mokslo įstaigų analizė, taip pat karo akademijų absolventų perspektyvų šios šalies darbo rinkoje vertinimas.

JAV aukštųjų mokyklų absolventų atlyginimų vidurkiai

Sėkmė ne tik pinigais matuojama. Bet, vertindami JAV aukštųjų mokyklų absolventų sėkmę šalies darbo rinkoje, paskaičiuokime svetimus pinigus. Kad suprastumėte vartojamus terminus, pateikiame jų paaiškinimus:

pradedantis dirbti arba karjerą – absolventas, sėkmingai baigęs aukštąją mokyklą ir pradėjęs dirbti. Jo darbo stažas – 0–5 m. (nes gali būti pradėjęs dirbti tik šiemet);

vidutinį darbo stažą turintis ir karjeros vidurio algą gaunantis – turintis 10 m. ir daugiau darbo stažą.

Visų trijų JAV karo akademijų absolventai, baigę 4 metų trukmės studijas, mažiausiai 5 metus tarnauja šalies ginkluotosiose pajėgose. Išėję į atsargą ir pradėję dirbti, jie patenka į pradedančiųjų dirbti arba karjerą kategoriją.

Atlyginimų vidurkiai pateikiami neatskaičius mokesčių, kurie JAV yra progresiniai, t. y. didėja didėjant atlyginimui, be to, kiekvienoje valstijoje jie yra skirtingi.

Vidutiniškai pagal kategorijas atlyginimai apmokestinami:

Tarnybos vietos pasirinkimo ceremonija

JAV karinio jūrų laivyno akademijos žaidėjai amerikietiškojo futbolo varžybose

Kariūnai valo ginklus 10-ajame saugumo pajėgų eskadrono kovinių ginklų poligone JAV oro pajėgų akademijos teritorijoje

Johno Van Winkle'o nuotrauka, JAV oro pajėgos

- pradedančiųjų dirbti arba karjerą (darbo stažas iki 5 m.) – 23–29 %;
- vidutinį darbo stažą turinčių ir karjeros vidurio algą gaunančių (10 m. ir daugiau darbo stažas) – 27–34 %.

Žiniasklaidos įmonė *Business Insider*, internete rašanti apie verslą ir sėkmingai veikianti daugelyje pasaulio šalių, 2015 m. (*Melissa Stanger ir Emmie Martin*) pateikė penkiasdešimties geriausių JAV aukštųjų mokyklų absolventų atlyginimų vidurkius. Iš atrinktų penkiasdešimties geriausių JAV koledžų buvo sudarytas vidutinio pradedančio dirbti specialisto atlyginimo Amerikos doleriais (neatskaičius mokesčių) reitingas. Dvi iš trijų pirmųjų vietų atiteko elitinėms karo akademijoms, kurių absolventai pradėjo dirbti atlikę privalomąją 5 metų karo tarnybą. Akivaizdi tendencija, kad technikos, labiau negu humanitarinių ar socialinių, mokslų laipsnis lemia aukštesnę algą, ypač institucijose, kuriose vyrauja technologijos, inžinerija, matematika.

1. JAV karinio jūrų laivyno akademija

Vidutinė pradedančiojo dirbti metinė alga – 80 700 \$.

Geriausių koledžų sąrašė – 26 vieta.

Rengia tarnybai JAV jūrų laivyne.

Daugiausia dėmesio skiriama karybos mokslams, profesiniam ir fiziniam rengimui, charakterio ugdymui. Akademiją baigė daugybė žymių žmonių, 52 astronautai, buvęs JAV prezidentas Jimmysis Carteris.

3. JAV karo akademija Vest Pointe (West Point)

Vidutinė pradedančiojo dirbti metinė alga – 75 100 \$.

Geriausių koledžų sąrašė – 29 vieta. Į akademiją įstoja tik 9 % kandidatų. Kadetai ugdomi tapti „karininkais lyderiais, tarnaujančiais kariuomenei ir Tėvynei“.

23. Harvardo universitetas

Vidutinė pradedančiojo dirbti metinė alga – 57 700 \$.

Geriausių aukštųjų mokyklų sąrašė – 3 vieta. Absolventų sąrašė yra 47 Nobelio premijos laureatai ir 48 Pulitzerio premijos laimėtojai. Puikiai vertinamos studijų programos, tarp jų – verslo ir teisės mokslų.

50. Klemsono universitetas (Clemson University)

Vidutinė pradedančiojo dirbti metinė alga – 51,400 \$.

Forbes 2014 m. paskelbė (*Susan Adams*) JAV aukštųjų mokyklų absolven-

tų atlyginimų vidurkių reitingą.

Tad kurio JAV koledžo absolventas, turintis 10 metų darbo pagal savo specialybę patirties, uždirba daugiausiai? Sąrašą sudarė JAV statistinių tyrimų bendrovė *PayScale*, besispecializuojanti atlyginimų ir pajamų tyrimų srityje. Šis tyrimas remiasi 2014 m. gautais 1,4 milijono JAV piliečių, atitinkančių nustatytus apklaustųjų kriterijus, duomenimis. Prestižinės Gebenės lygos (*Ivy League*) privatus universitetai ir koledžai, tokie kaip Harvardo, Jeilio ir Prinstono, nepateko tarp pirmaujančiųjų, nors buvo netoli jų.

Pirmąją vietą užėmė Harvardo (*Harvey Mudd*) technologijos mokslų koledžas, gyvuojantis jau 59 metus. 2014 m. jame studijavo 784 studentai. Šio koledžo absolventas, turintis mažiausiai 10 metų darbo pagal savo specialybę patirties, vidutiniškai uždirba 137 800 dolerių per metus. Absolventų, turinčių iki 5 metų darbo stažą, užmokesčio metinis vidurkis – 76 300 dolerių.

← Pradžią 10 puslapyje

Antroje vietoje – JAV karinio jūrų laivyno akademija, kurioje 2014 m. mokėsi 4536 kadetai. Baigę studijas kadetai turi 5 metus tarnauti. Tyrime buvo naudojami tik palikusių karo tarnybą absolventų atlyginimų duomenys. Vadinasi, tyrime pateikiami JAV karinio jūrų laivyno akademijos absolventų, atlikusių 5 metų karo tarnybą ir išėjusių į atsargą, bet jau dirbusių mažiausiai 5 metus, statistiniai atlyginimų duomenys. Jų atlyginimų vidurkis siekia 134 000 dolerių per metus, o absolventų, turinčių iki 5 metų darbo stažą, užmokesčio metinis vidurkis – 81 700 dolerių.

Trečioje vietoje atsிடūrė Stanfordo (7000 studentų 2014 m.) absolventai, uždirbantys 133 700 dolerių per metus (turintys mažiausiai 10 metų darbo stažą). Norintis studijuoti šioje aukštojo mokslo įstaigoje 2012–2013 mokslo metais studentas turėjo sumokėti vidutiniškai 19 000 dolerių. Absolventų, kurių darbo stažas iki 5 metų, užmokesčio metinis vidurkis – 65 800 dolerių.

Septintoje vietoje – Vest Pointo karo akademija, kurios absolventų, atlikusių privalomąją 5 metų karo tarnybą, išėjusių į atsargą ir jau būnant atsargoje dirbusių mažiausiai 5 metus, atlyginimų vidurkis yra 131 100 dolerių. Absolventų, kurių darbo stažas yra iki 5 metų, užmokesčio metinis vidurkis siekia 77 300 dolerių.

Prestižinis Gebenės lygos Harvardo universitetas atsிடūrė **vienuoliktoje vietoje**. Jo absolventai (turintys mažiausiai 10 metų darbo stažą) uždirba 122 700 dolerių per metus. Absolventų, kurių darbo stažas iki 5 metų, užmokesčio metinis vidurkis – 59 600 dolerių.

Naujokų atvykimas į karo akademiją

PayScale specializuojasi atlyginimų, premijų, kompensacijų statistikos duomenų rinkimo srityje, skelbia informaciją internete. 2016 m. pateikė JAV aukštųjų mokyklų absolventų atlyginimų vidurkių reitingą. Būsimieji studentai renkasi, kur studijuoti, galvodami apie sėkmingą karjerą – kad būtų mieliai samdomi ir turėtų įgūdžių skirtingiems darbams atlikti. **PayScale** koledžų absolventų atlyginimų duomenų ataskaita buvo parengta įvertinus daugiau kaip tūkstančio JAV koledžų absolventų atlyginimų vidurkius. Apklausoje dalyvavo milijonai žmonių. Būsimiems studentams svarbu prognozuoti būsimas pajamas, nes nemažai jų ima paskolas, kad sumokėtų už studijas. Dažnai vyrauja išankstinė nuomonė, kad daugiausia uždirbs baigusieji žymias Gebenės lygos aukštąsias mokyklas, tokias kaip Harvardas ar Prinstonas, bet skaičiai rodo, kad didžiausius atlyginimus gauna nedidelių koledžų, siūlančių aukšto lygio

inžinerijos studijas, absolventai.

O elitinės karo akademijos pirmąją pagal pradedančiųjų karjerą atlyginimus. Absolventų, turinčių Vest Pointo ir Anapolio karinio jūrų laivyno akademijų bakalaurų diplomus, atlyginimai didžiausi. Karo akademijų absolventai, turintys ir karo tarnybos patirties (atlikę 5 metų tarnybą), gerai vertinami darbdavių.

Koledžai, kurių absolventai pagal atlyginimų vidurkį užima aukštas vietas reitinge, dažniausiai suteikia inžinerijos mokslų ir vadinamosios STEAM kategorijos išsilavinimą. STEAM (akronimas, kurį sudaro tam tikrų mokslų pavadinimų pirmosios raidės) sudaro gamtos (biologija, botanika, medicina, zoologija), fiziniai (fizika, matematika, astronomija, chemija) ir vadinamieji žemės (geologija, geografija, hidrologija, meteorologija, okeonografija) mokslai. Bet tai nereiškia, kad visi turėtų tapti inžinieriais. Koledžai, kurių absolventų atlyginimai dideli, deri-

Vieta sąrašė	Aukštoji mokykla (pavadinimas)	Darbo stažas 0–5 metų, atlyginimo metinis vidurkis (Amerikos doleriais)	Darbo stažas 10+ metų, atlyginimo metinis vidurkis (Amerikos doleriais)
1	Harvio Mudo koledžas	76 300	137 800
2	Karinio jūrų laivyno akademija	81 700	134 000
3	Stanfordo universitetas	65 800	133 700
7	Vest Pointo karo akademija	77 300	131 100
11	Harvardo universitetas	59 600	122 700

Forbes 2014 m. (Susan Adams) JAV aukštųjų mokyklų absolventų atlyginimų vidurkių reitingas

Reitingo vieta	Aukštosios mokyklos pavadinimas	Aukštosios mokyklos tipas	Pradedančiojo karjerą alga (Amerikos doleriais)	Pasiekusio karjeros vidurį alga (Amerikos doleriais)
1	 Harvio Mudo koledžas	Valstybinė verslo mokykla	69 700	144 000
6	 JAV karo akademija (Vest Pointo)	Valstybinė mokykla (<i>liberal arts</i>)	76 000	126 000
7	 JAV karinio jūrų laivyno akademija	Valstybinė mokykla (<i>liberal arts</i> , inžinerijos mokslai)	72 900	125 000
8–9 vietas	 JAV karinių oro pajėgų akademija	Valstybinė mokykla (<i>liberal arts</i>)	68 800	124 000
10	 Harvardo universitetas	Privati mokykla, tyrimų institutas, Gebenės lyga	65 200	123 000
Mokesčiai	Kiekvienos valstijos gali būti skirtingi progresiniai mokesčiai (didėja priklausomai nuo sumos)		23–29 %	27–34 %

PayScale 2016 m. JAV aukštųjų mokyklų absolventų atlyginimų vidurkių reitingas

→ Tęsinys 14 puslapyje

PULSAS | SUSITIKIMAS

Kovo 1 d.

Akademijoje su darbo vizitu lankėsi Lietuvos kariuomenės vadas gen. ltn. Jonas Vytautas Žukas. Susitikimo su Akademijos vadovybe metu buvo aptarti karinio rengimo, mokslo ir akademinų studijų procesų optimizavimo klausimai.

← Pradžią 10 puslapyje

na skirtingas studijų programas. Harvio Mudo koledžas ir JAV karinio jūrų laivyno akademija vykdo ir techninių, ir humanitarinių mokslų studijas.

Labiau klasikinio stiliaus humanitarinių mokslų studijos organizuojamos nemažai koledžų, išleidžiančių gerai ateityje uždirbsiančius absolventus. Studijuojantieji humanitarinius mokslus neturėtų nuogaštauti, kad jiems sunkiau bus kopti karjeros laiptais. Įvairiausiai įgūdžiai ir puikūs komunikaciniai gebėjimai padės jiems siekti karjeros. Ir privačios, ir valstybinės aukštosios mokyklos geba parengti absolventus, kuriems bus gerai mokama. Visų trijų JAV karo akademijų absolventai gerai uždirba ir civilinėse srityse. SUNY – jūrininkystės koledžas, Kalifornijos universitetas, Džordžijos (Georgia) technologijos institutas absolventų atlyginimais lenkia Gebenės lygos aukštesnias mokyklas.

Kodėl taip gerai vertinami JAV karo akademijų absolventai šalies darbo rinkoje? Šimtmečiais kariai savo šalyse buvo vertinami dėl lyderystės žinių ir gebėjimų, pritaikomų ne tik karyboje. Buvę kariškiai neretai eina vadovaujamas (C-Suite) pareigas įmonėse (C-Suite – plačiai vartojamas terminas svarbiausiems įmonės vadovams apibūdinti, atsiradęs dėl to, kad aukščiausių vadovų pareigų pavadinimai anglų kalba dažnai prasideda raide „C“, pavyzdžiui, chief executive officer (CEO), chief operating officer (COF), chief information officer (CIF), chief financial officer (CFO).

Pagal 2005 m. Korno ir Ferry studiją, buvę kariai sudaro tik 3 % JAV vyrų, bet tai maždaug tris kartus daugiau nei yra generalinių direktorių pagal S&P 500 įmonių indeksą (S&P 500 – svertinis rinkos indeksas ir vienas įtakingiausių JAV akcijų biržos rodiklių. S&P 500 reikšmės sudedamosios dalys pateikiamos mažėjančia tvarka. Visų sąrašė esančių įmonių duomenys atnaujiami kiekvieną prekybos dieną. S&P 500 indeksą apskaičiuojant įtraukiamos pagrindinės didžiausios JAV įmonės).

JAV karo akademijų absolventus gerai vertina darbdaviai. Buvę kariškiai, atlikę 5 metų tarnybą JAV ginkluotosiose pajėgose, sėkmingai konkuruoja šalies darbo rinkoje net su prestižinių privačių aukštųjų mokyklų, pavyzdžiui, Gebenės lygos, auklėtiniais, kurie už studijas vidutiniškai galėjo sumokėti net 240 000 JAV dolerių. Tad kas lemia šių karo akademijų absolventų sėkmę darbo rinkoje?

Chaotiškumas ir stresinės situacijos veikia tiek pasaulio ekonomiką, tiek įvairių įmonių veiklą, todėl didėja darbuotojų, galinčių sėkmingai siekti rezultatų net ir šiomis sąlygomis, poreikis. JAV karo akademijų absolventai jau turi patirties siekti rezultatų realiomis sąlygomis – vyraujant didesniai ar mažesniai chaosui ir dėl to kylant įtampai. Karo tarnybos patirtis labai praverčia, nes situacija verslo pasaulyje ir kitose susijusiose srityse yra tam tikra prasme panaši, todėl ieškantys darbuotojų darbdaviai vertina ir skiria į atsakingas pareigas šios unikali patirties turinčius žmones.

Karo akademijose kadetai mokomi siekti numatyto rezultato tiek mūšyje, tiek ne kovos sąlygomis. Buvę absolventai samdomi ten, kur reikia geriausios

kokybės vadybos žinių. Taigi karo tarnyboje (realiose stresinėse situacijose) įgytą patirtį ir praktinius vadybos įgūdžius jie sėkmingai pritaiko dirbdami privačiose ir valstybinėse įmonėse. Kadetų išugdyti universalūs lyderiavimo įgūdžiai reikalingi tiek mūšio lauke, tiek dirbant įvairiose srityse ir skirtingose įmonėse. Žinios ir įgūdžiai, gauti akademijose, buvo patikrinti ir įtvirtinti tarnaujant ginkluotosiose pajėgose, net mūšiuose. Nemažai JAV įmonių vykdomųjų direktorių (CEO) yra baigę karo akademijas, kurios ugdo profesionalius lyderius. Per karus Afganistane ir Irake buvo išugdyta nauja verslo lyderių karta. Patirtis, įgyta mūšiuose, labiau vertinama ir naudinga, ji dabar praverčia ir versle. Mažiau perfekcionizmo ir daugiau tolerancijos klaidoms – tai ypatumai, taip pat būdingi ir Silicio slėnio kultūrai. Karinių lyderių patirtis besikeičiančiomis sąlygomis labai vertinama ir versle.

Daugelis absolventų po tarnybos pradeda dirbti valdžios struktūrose, švietimo įstaigose, verslo kompanijose, ir juos ten vertina. Tarnaudami jie anksčiau įgyta unikali vadovavimo patirtis, kurios kitomis sąlygomis sunku įgyti. Kadetai parengti priimti atsakomybę, nevengti iššūkių, priimti sprendimus ekstremaliose situacijose, siekti gerų rezultatų negailint savęs. „Harvardas yra „kapitalizmo Vest Pointas“, bet kaip lyderių ugdytoja Vest Pointo akademija nepalengvina“ (Hammonds, 2001). Karo akademijų absolventams būdinga aukšta darbo kultūra ir etika. Be jau minėtų dalykų, jų profesinę sėkmę dar lemia dėmesys detalėms, kruopštumas ir kritinis mąstymas. Straipsnių autoriams (Borisui Groysbergui, Andrewui Hillui, Tobiui

Johnsonui, Kornui / Ferry) apklausus vykdomuosius direktorius, tarnavusius įvairių rūšių JAV ginkluotosiose pajėgose, nurodomi išugdyti skirtingi, saviti lyderiavimo įgūdžiai: buvę karinių jūrų ir oro pajėgų karininkai, einantys generalinių direktorių pareigas, vadovaujasi procesu grįstu požiūriu į vadybą, o iš darbuotojų tikisi, kad jie tiksliai atliks standartines procedūras. Toks požiūris leidžia vadovams pasižymėti vykdant griežtai reguliuojamas priemones ir, kad ir kaip būtų keista, naujuose veiklos sektoriuose. Buvę sausumos ir jūrų pėstininkų korpusų karininkai skatina darbuotojus mąstyti lanksčiai ir įgyvendinti savo vizijas. Jiems gerai sekasi mažose įmonėse, kur gali duoti aiškius nurodymus ir skirti tinkamus pavaldinius atitinkamoms užduotims vykdyti. Karo tarnyba suteikia ne tik naudingų įgūdžių ir patirties, reikalingos vadovaujant, bet ir išmoko prisitaikyti.

Išvados

1. JAV karo akademijų absolventai išsiskiria iš kitų JAV aukštųjų mokyklų absolventų:

- atsparumu stresui ir gebėjimu efektyviai siekti rezultato nepalankiomis aplinkybėmis;
- lanksčiu lyderiavimu – gebėjimu prireikus užimti ar užleisti lyderio vietą ir priimti atsakomybę;
- gebėjimu iškelti komandos prioritetus virš asmeninių ambicijų;
- vadovų „kieto“ elgesio su pavaldiniais kritinėmis sąlygomis toleravimu.

2. JAV karo akademijų absolventų puikų konkurencingumą šalies darbo rinkoje, palyginti su kitų geriausių JAV aukš-

tųjų mokyklų absolventais, lemia unikali karo akademijose sukurta kadetų lyderystės atmosfera, paremta geriausiomis kariškomis tradicijomis, tarnybos JAV ginkluotosiose pajėgose patirtis ir įgyti įgūdžiai.

Drausmė, požiūris į lyderystę, komandinio darbo įgūdžiai – visa tai būdinga JAV karo akademijų absolventams. Kai kurie autoriai išskyrė vieną karo akade-

mijų privalumą – lyderystę, kurios negalima išmokyti, o tik sukurti sekant geriausiu pavyzdžiu. Baigusieji karo akademijas labiau linkę išklausti kitų nuomones, o ne piršti savo atseit novatoriškas idėjas. Kai specialistai vertina, kaip aukštosios mokyklos paruošia savo studentus gyvenimui, o ne laikytų testų rezultatus, karo akademijos pirmauja.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Aurimas POCIUS

- ➔ **Jūsų credo** – Įkopęs į kalną, turėsi nusileisti į pakalnę, o paskui vėl kopti į kitą kalną, todėl į viską reikia žiūrėti ramiai
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – Nesinori pripažinti, bet įstojęs į LKA :)
- ➔ **Kas jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Mama
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Išsilapinimą Normandijoje
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Aš – lietuvis, todėl krepšinis!
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Nieko nekviestiau – nenoriu žmonėms sugadinti gyvenimo:)
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Visada norėjau tapti profesionaliu krepšininku

- ➔ **Labiausiai erzintis buities darbas** – Daug tokių yra, sąrašo nepateiksiu :)
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Nepriekaištingai švaru
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Kažko pavogti
- ➔ **Apibūdinkite kariūną trimis žodžiais** – Nesavarankiškas, neatsakingas, nedrausmingas
- ➔ **Linksmiausias įvykis Akademijoje** – 131-o būrio linksmuolių nakties viduryje išgąsdinta kariūnė Malakmadzė (po to ji dar ilgai nesikalbėjo su mumis :)
- ➔ **„Pasulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Taip
- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Krepšinis

- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariūnų Kalėdos
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Sėkmės
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Leitenanto laipsnio suteikimo ceremonija
- ➔ **Kai ko nors nežinai...** – Eini ir bandai išsiaiškinti
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Dažnai pasitaiko, todėl neskaičiuoju :)
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be pusryčių, pietų ir vakarienės
- ➔ **Keisčiausias dalykas Jūsų namuose** – Keistų daiktų neteko ten pastebėti :)
- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Songokas
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Ne

- ➔ **Mėgstamiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Mėšos
- ➔ **Įprotis, kurio norėtumėte atsikratyti** – Rūkymas
- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Aš iš kaimo, tad į klausimą atsakiau :)
- ➔ **Laisvalaikio užsiėmimas** – Žvejyba
- ➔ **Naminis gyvūnelis, kurio nė už ką neaugintumėte** – Vorai
- ➔ **Cepelinai ar mėšainis?** – Cepelinai
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Krepšinio salė
- ➔ **Žiūrimiausia TV laida** – „Apie žūklę“, „Šiandien kimba“ ir „Vienam gale kablys“
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Miegui

- ➔ **Mėgstamiausias rašytojas (poetas)** – Mėgstamiausio neturiu
- ➔ **Negalite gyventi be...** – Yra daug dalykų, be kurių neįsivaizduoju savo gyvenimo
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Paplūdimyje
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavęs?** – Austrės
- ➔ **Idealios atostogos** – Keliauti po pasaulį
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Toliausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs** – Turkija
- ➔ **Prietas, kurio paisote** – Lazda turi du galus
- ➔ **Įsivaizduokite, kad jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – II, III ir IV kurso kariūnams atšaukti kareivinių režimą!

Prof. dr. Albertas PINCEVIČIUS

Ar reikia mūsų kariūnams matematikos?

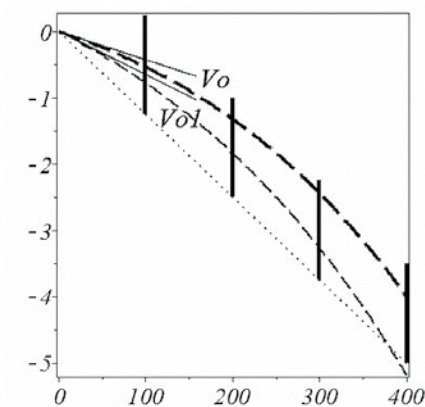
Pagrindinis matematikos Karo akademijoje tikslas – lavinti kariūnų loginį mąstymą. Toks mąstymas turėtų padėti padalinio vadui priimti tinkamus sprendimus ir gerinti vadovavimo kokybę. Dvidešimt pirmajame amžiuje kariai naudoja daug įvairios technikos, kuri praplečia jų galimybes: naktinio matymo prietaisus, tolimačius, optinius taikiklius, bepiločius orlaivius ir jų teikiamą žvalgybinę informaciją, kompiuterius („delninius“), kuriuose įdiegtos specialios valdymo programos, ir t. t. Kad prietaisai būtų naudojami efektyviai, kariai turi išmanyti jų ypatumus.

Pabandykite aptarti kai kurias reikmes, kurios naudojant specialiąją techniką, bet neišmanant matematikos sunkiai įgyvendinamos:

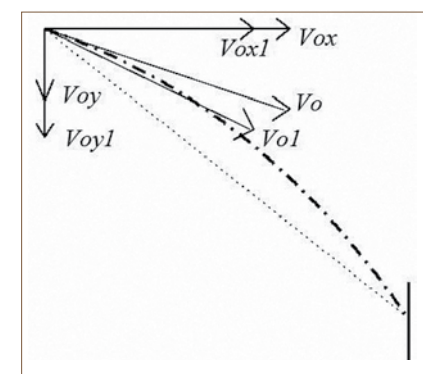
a) *Poreikis nustatyti nuotolį iki stebimų objektų ir jų dydį.* Tai galima padaryti pasirinkus tinkamą taikiklį ir taikymo tašką. Tačiau reikia žinoti, kaip skaičiuojami mažų kampų tangentai. Labai svarbu mokėti įvertinti galimas paklaidas, išmanyti balistikos pagrindus (numatyti, kaip kulka lėks, kad nepraskrietų virš taikinio).

Automato kulkos ir minos, išlėkusių iš vamzdžio, judėjimą atspindi dviejų diferencialinių lygčių sistema. Suprasti jų judėjimo trajektorijų ypatumus galima žinant, kaip užrašomi sprendiniai ir kas lemia šių trajektorijų formą.

Tikriausiai kariūnams bus įdomu sužinoti, jog, išsprendus uždavinį, paaiškėja, kad šaudant į pakalnėje esantį priešininką ir naudojant taikiklius, kurie gelbsti šaudant lygumoje, kulkos nepasieks taikinio (žr. 1a pav.). Tai tarytum prieštarauja įprastinei logikai, nes šovėme žemyn į taikinį. 1b pav. parodyta, kad ginklo vamzdį nukreipus žemyn į taikinį (jo kryptis sutampa su V_{01} kryptimi), kulka taikinio nepasieks. Vamzdis turi būti nukreiptas V_0 kryptimi.

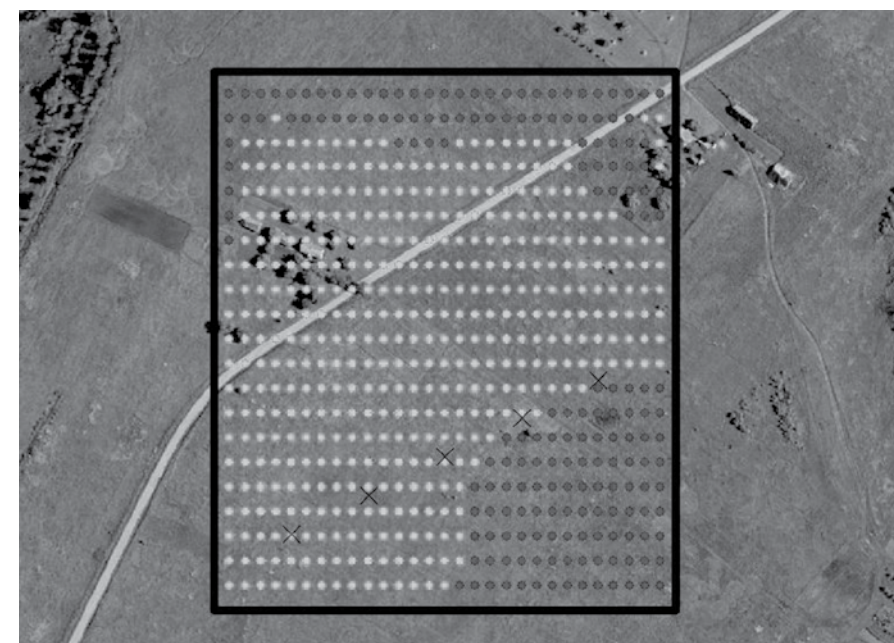

1a pav.

1b pav.

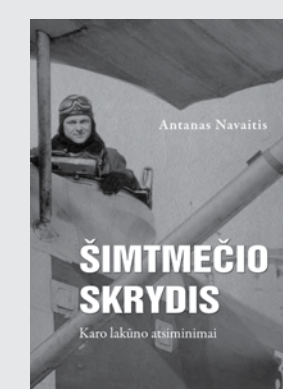
b) *Galimybė pasinaudoti trimačiu skaitmeniniu žemėlapiu.* Gerokai lengviau suvokti situaciją kariui, išmanančiam ma-

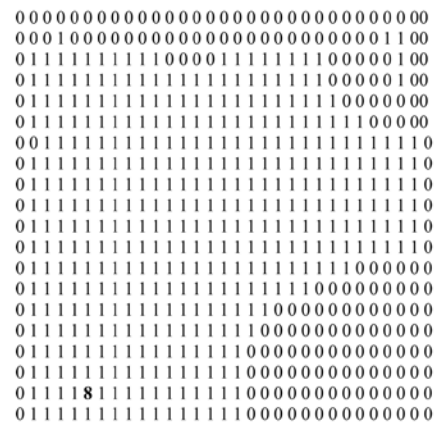
2a pav. Matomumo įrankio darbo rezultatai: matomi plotai pažymėti baltais, nematomi – juodais taškais

Tęsinys 18 puslapyje →

NAUJI LKA LEIDINIAI

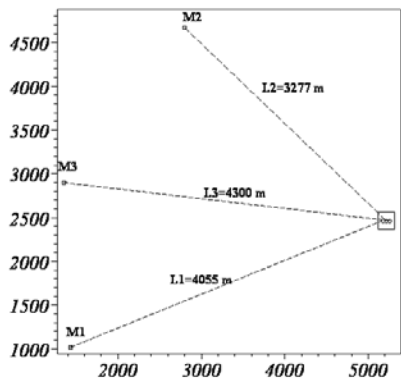

← Pradžia 16 puslapyje

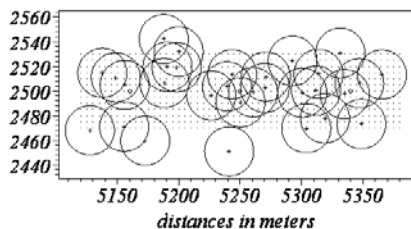

2b pav. Matomumo matrica: matomi taškai pažymėti 1, nematomi – 0, stebėtojo vietą žymi skaičius 8

c) Minų sklaidą nusako tikimybių teorijos ir matematinės statistikos kurse nagrinėjamas vadinamasis normalusis skirstinys. Matome šaudymo modeliavimo rezultatus, kai naudojami trys minosvaidžiai (M1, M2 ir M3).

3a pav.

3b pav.

3a pav. pavaizduotas taikynys su nurodytais taikymo taškais ir trys minosvaidžiai (koordinatės – sąlyginės). 3b pav. parodytos trijų minosvaidžių salvės (po 10 šuvių) minų sklaida vietovėje (≈ 60 x 300 m) pažymėta taškučiais, kurioje dengiami šarvuočių juda priešininko pėstininkai. Apskritimai nurodo skveldrinės minos patikimojo pėstininkų naikinimo ploto ribas. Minosvaidžių taikymo nuostatos nekeičiamos (atstumas tarp taikymo taškų – 90 m). Sunaikinama 80 % priešininko karių. Minosvaidžius sunkiau aptikti ir neutralizuoti, jei jie išdėstyti vietovėje. Aišku, po šaudymo reikėtų greitai pasišalinti iš pozicijų. Atlikti tokius šaudymo veiksmus galima tik turint matematikos kursą išklaususį karininką, mokantį naudotis kompiuterių programomis.

Šiuo metu Akademijoje svarstoma mokymo programose sumažinti matematikos ir fizikos kurso apimtį. Tačiau reikia atminti, kad mūšyje naudojant dabartinės karybos technologijas matematikos neišmanymas gali brangiai kainuoti, nes rizikuojama karių gyvybėmis.

SVEIKINAME

Vasario 15 d., Lietuvos valstybės atkūrimo dienos išvakarėse, už profesionalumą, iniciatyvą ir svarų asmeninį indėlį tobulinant Vytauto Didžiojo karininkų kursų programas Vytauto Didžiojo karininkų kursų vyr. instruktorius **kpt. Artūras JANKŪNAS** Lietuvos kariuomenės vado įsakymu buvo apdovanotas Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“ (bronzos spalvos Gedimino stulpais). Šį garbingą apdovanojimą LKA rikiuotės aikštėje iškilmingai įteikė Akademijos viršininkas plk. Raimundas Matulis.

Šiomet birželio 16 d. švėsime 25-ąsias Krašto apsaugos mokyklos, vėliau tapusios Lietuvos karo akademija, įkūrimo metines. Kpt. Artūras Jankūnas – pirmasis kariūnas, kuris 1992 m. birželio 23 d. pateikė priėmimo komisijai dokumentus, reikalingus stojant į Krašto apsaugos mokyklą. 1992 m. liepos 15–25 d. jis sėkmingai išlaikė stojamuosius egzaminus, o rugpjūčio 3 d. 1-ojoje motorizuotųjų šaulių mokojoje kuopoje pradėjo dvejų metų trukmės studijas.

Dr. Manvydas VITKŪNAS

Apie Pilėnus, Masadą ir naujus batalionus Žemaitijoje

Apie vieną dramatiškiausių viduramžių Lietuvos istorijos epizodų – 1336 m. Pilėnų pilies gynybą rašyta ir diskutuota daugybę kartų. Prie šios temos kaskart vis grįžta istorikai, visuomenininkai, meno kūrėjai. Savų įžvalgų apie mirtį, o ne gyvenimą nelaisvėje pasirinkusių paskutinių pilies gynėjų drastiškus sprendimus pateikia psichologai. Istorinis faktas, ilgainiui tapęs vienu iš mūsų istorinės sąmonės mitų, praėjus beveik septyniems šimtmečiams, vertinamas nevienareikšmiškai.

Akstinu sugrįžti prie Pilėnų temos tapo ne tik 2016 m. minėta ne itin apvali Pilėnų gynybos sukaktis (680 metų), bet ir Lietuvos kariuomenės struktūriniai pokyčiai. Jai sparčiai auginant raumenis, varkinėje šalies dalyje suformuota Motorizuotoji pėstininkų brigada „Žemaitija“. Kol kas ją sudaro du batalionai, bet jau artimiausioje ateityje planuojama brigadą papildyti dar vienu pėstininkų ir vienu artilerijos batalionu. Neišvengiamai kils klausimas, kokius vardus derėtų suteikti naujesiems daliniams.

Pamirštas Kazimieras Semenavičius

Motorizuotosios pėstininkų brigados „Žemaitija“ artilerijos batalionui neabejotinai tiktų didžiojo XVII a. lietuvių artilerininko Kazimiero Semenavičiaus (pavardė neretai rašoma ir kiek kitaip

– Simonavičius) vardas. Šis Lietuvos kariuomenės artilerijos karininkas, kovų dalyvis Lenkijos ir Lietuvos valdovo Vladislovo Vazos buvo išsiųstas tobulintis į Olandiją, kuri tuo metu garsėjo karybos naujovėmis. Ten sparčiai buvo plėtojama artilerija ir fortifikacija. Grįžęs į Lietuvą, K. Semenavičius tapo artilerijos vado pavaduotoju. 1649 m. jis vėl išvyko į Olandiją ir po metų Amsterdame lotynų kalba išleido veikalą „Didysis artilerijos menas“, kuriame išsamiai pagrindė teorines artilerijos žinias, išdėstė praktinio artilerijos taikymo principus, nagrinėjo pabūklų ir sviedinių gamybai naudojamų metalų liejinių savybes, artilerijoje naudojamų medžiagų gamybos technologiją (gaila, kad šis veikalas iki šiol nėra išverstas į lietuvių kalbą). K. Semenavičius ne tik apibendrino to meto Europos artilerijos žinias, analizavo ligtolinę patirtį, bet ir pateikė savo įžvalgas, pasidalijo išradimais. Itin įdomus šio veikalo trečiasis skyrius – „Apie raketas“. Jame jau prieš beveik keturis šimtmečius (!) autorius iš-

kėlė reaktyvinės artilerijos idėją, pateikė daugiapakopių raketų schemas, pirmasis pasiūlė raketą stabilizuoti sparneliais. K. Semenavičiaus veikalas buvo išverstas į daug kitų kalbų – olandų, anglų, prancūzų, vokiečių, danų, lenkų. Labai ilgai lietuvių, žymaus artilerijos specialisto, darbas buvo solidžiausias šios srities veikalas Europoje.

Atsižvelgiant į tai, kad K. Semenavičius buvo ne tik artilerijos specialistas, bet ir raketų konstruktorius, jo vardas labai tiktų ir Oro gynybos batalionui. Bet svarbiausia ne tai, kuris dalinys bus pavadintas Kazimiero Semenavičiaus vardu, o apskritai, kad jo vardas mūsų kariuomenėje būtų deramai įamžintas.

→ Tęsinys 20 puslapyje

Didžiojo artilerininko Kazimiero Semenavičiaus (Simonavičiaus) vardas Lietuvos kariuomenėje nepelnytai pamirštas. Dail. Antanas Rimantas Šakalys (gidas.mb.vu.lt)

Neperimtos tradicijos

Skirtingai nuo K. Semenavičiaus, kuris nepelnytai liko pamirštas ne tik šiuolaikinėje, bet ir prieškarinio Lietuvos kariuomenėje, Pilėnų gynėjo ir jų vado kunigaikščio Margirio atminimas tarpukariu buvo įamžintas – šeštasis pėstininkų pulkas pavadintas Pilėnų kunigaikščio Margio (tarpukariu dažniausiai vartota trumpesnė Margirio vardo forma – Margis) vardu. 1926 m. pulkas buvo išformuotas, o 1934 m. vėl atkurtas ir pradėtas formuoti Klaipėdoje. Vėliau jis persikėlė į Plungę ir Telšius. Pulko devizas buvo „Tau, Tėvų žeme!“.

Atkūrus Lietuvos kariuomenę, daugeliui dalinių buvo suteikti tarpukario Lietuvos kariuomenės pulkų turėti pavadinimai. Šiuolaikiniai kariuomenės batalionai tapo ano meto pulkų istorinių tradicijų tęsėjais. Vienintelė išimtis buvo anuometis Šeštasis pėstininkų Pilėnų kunigaikščio Margio pulkas, kurio pavadinimo ir tradicijų neperėmė joks šiuo-

laikinės Lietuvos kariuomenės padalinys. Taip jau susiklostė, kad nei Plungėje, nei Telšiuose nebuvo dislokuotas nė vienas atkurtos kariuomenės batalionas (išskyrus Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) vienetus, o Telšių apskrityje dislokuota KASP Žemaičių apygardos 10-oji rinktinė 2006 m. buvo išformuota).

Vienintelio vardo ir tradicijų tąsos nesulaukusio prieškarinės Lietuvos kariuomenės pulko atminimas turėtų būti įamžintas, suteikiant vardą vakarinėje šalies dalyje formuojamam naujam pėstininkų batalionui. Juolab kad dabar vis daugiau istorikų laikosi nuomonės, jog vadinamieji Pilėnai buvo Žemaitijoje (sąvoka „pilėnai“ yra kiek klaidinanti, nes taip vadintas ir XIII–XIV a. Lietuvos gyventojų, kurių svarbiausia užduotis buvo pilių apsauga ir gynyba, sluoksnis). 1336 m. į Trapėnų žemę, kurioje stovėjo Pilėnų pilis, įsiveržė Vokiečių ordino kariuomenė, talkinama svečių – grafų ir riterių, atvykusių iš įvairių Vokietijos, Austrijos, Belgijos ir Prancūzijos vietovių. Kur buvo Vygando Marburgiečio kronikoje minima Trapėnų žemė ir ant kurio piliakalnio stovėjo Pilėnų pilis, istorikai seniai ginčijasi, kaip karys pasakytų, laužo ietis (istoriniame diskurse minima net 12 vietovių, kuriose bandoma lokalizuoti Pilėnų pilį). Kurį laiką vyravo nuomonė, kad Pilėnai stovėjo ant aukšto Nemuno kranto, Pūnios piliakalnyje (Alytaus rajone). Tačiau dabar daugelis tyrėjų spėja, kad Pilėnai buvo Žemaitijoje, ir remdamiesi įvairiais argumentais bando lokalizuoti šią pilį

Prisiekia Lietuvos kariuomenės Šeštojo Pilėnų kunigaikščio Margio pėstininkų pulko kariai Karys, 1987, Nr. 3

viename ar kitame pietinės Žemaitijos dalies piliakalnyje (dažniausiai – Šilalės apylinkėse). Sunku pasakyti, ar kada nors pavyks sutarti, kurią konkrečią vietovę reikėtų laikyti istorinių Pilėnų vieta.

Tačiau ar tikrai išgirsime pavadinimą „Kunigaikščio Margirio motorizuotasis pėstininkų batalionas“? Tikėtina, kad tam prireiks nemenkos politinės valios. Kunigaikščio Margirio ir jo vadovaujamo Pilėnų gynėjų istorija jau mūsų dienomis sulaukė itin prieštarų vertinimų, kurie gali tapti povandeniniu akmeniu primant sprendimą dėl dalinio pavadinimo.

„Demitologizuotas“ Margiris

Daugelio lietuvių istorinėje sąmonėje Margiris buvo ir lieka kunigaikštis, kuris kiek įmanydamas kovojo su kur kas gausesniais ir galingesniais priešais, vadovavo pilies gynybai iki paskutinio atodūso, o galiausiai, jėgoms tirpstant ir artėjant neišvengiamai žūčiai (arba, dar blogiau, nelaisvei ir pažeminimui), kartu su bendražygiais priėmė drastišką sprendimą nužudyti savo artimuosius ir nusižudyti patiems, bet nieku gyvu nepasiduoti. Pilėnai ir Margiris tapo vienu iš kertinių lietuvių istorinės atminties akmenų, ypač kai kalbame apie viduramžių epochą. Pilėnų gynėjai – bekompromisai savo krašto ir savo asmeninės laisvės gynėjai. Buvo įprasta laikyti tai drąsiu, pagarbos vertu

poelgiu. Margiris ir kiti Pilėnų gynėjai tradiciškai laikomi didvyriais, o jų kova apdainuota ne tik garsiojoje Vytauto Klovos operoje „Pilėnai“, bet ir daugelyje kitų meno kūrinių.

Tačiau pastaraisiais metais pasirodė visiškai priešingų Margirio ir jo bendražygių poelgio vertinimų. Pacituosiu tik vieną gana iškalbingą viename skaitomiausių šalies interneto portalų lrytas. It pasirodžiusio straipsnio pavadinimą – „Lietuvos tūkstantmetis: XIV amžius. Pilėnų gynėjai žudėsi apimti panikos, o Margiris – ne didvyris, tik pralaimėtojas“. Toliau pateikiama Lietuvos istorijos instituto atstovų istorikų Dariaus Barono ir Dangiro Mačiulio nuomonė apie tai, kas įvyko Pilėnuose, kaip tai reikėtų vertinti ir kaip Pilėnų istorija atsispindėjo vėlesnių laikų lietuvių istorinėje sąmonėje. Šių istorikų parengtoje labai išsamioje studijoje „Pilėnai ir Margiris. Istorija ir legenda“ nuodugniai nagrinėjami ir pirminiai šaltiniai, ir Pilėnų vertinimas istoriografijoje, taip pat šios istorijos atspindžiai istorinėje ir kultūrinėje atmintyje. Šie autoriai atkakliai siekia „demitologizuoti“ Pilėnų gynėjus ir Margirį, parodyti jų savizudybę kaip bailumo, panikos išraišką.

D. Baronas Pilėnų gynybos tema yra paskelbęs nemažai tekstų. Pacituosime straipsnio „Pilėnai ir Margiris“ ištrauką, pateiktą interneto tinklalapyje m.ldkistorija.lt:

„Baimė pamačius gausias karines pajėgas, prieš kurias nesitikima atsispirti, yra natūrali, bendražmogiška reakcija. Ji gali būti suvaldyta arba ne. Regis, kad Pilėnuose ji nebuvo suvaldyta ir virto tarpusavio žudynėmis. Keistas ir Margirio elgesys. Nepaisant lakoniško aprašymo, akivaizdu, kad Margiris negalėjo suorganizuoti adekvačios gynybos. Užuot įkvėpęs vyrus tolesnei kovai (ko buvo galima tikėtis iš vado), jis nudūmė į pilies požemį ir nužudė savo žmoną. Tada kariai palūžo ir rinkosi žūtį nuo savo vado rankų.“

Ką gi, matome tokią interpretaciją: Margiris – bailys ir pralaimėtojas. Galbūt tie, kas laikė jį didvyriu, karčiai klydo?

Kas įvyko Pilėnuose?

Šioje vietoje turėtume stabtelėti ir pažvelgti į pirminius šaltinius. Apie Pilėnų gynybą daugiausia informacijos randame Vygando Marburgiečio „Naujosios

„Pilėnų gynimas“. Dail. Aleksandras Vitulskis, 1965 m. (alkas.lt)

Prūsijos kronikoje“. Iš jos sužinome, kad 1336 m. į Trapėnų žemę, kurioje buvo Pilėnų pilis, įsiveržė Vokiečių ordino kariuomenė, remiama talkininkų iš įvairių Vakarų Europos kraštų. Toliau kronikoje rašoma:

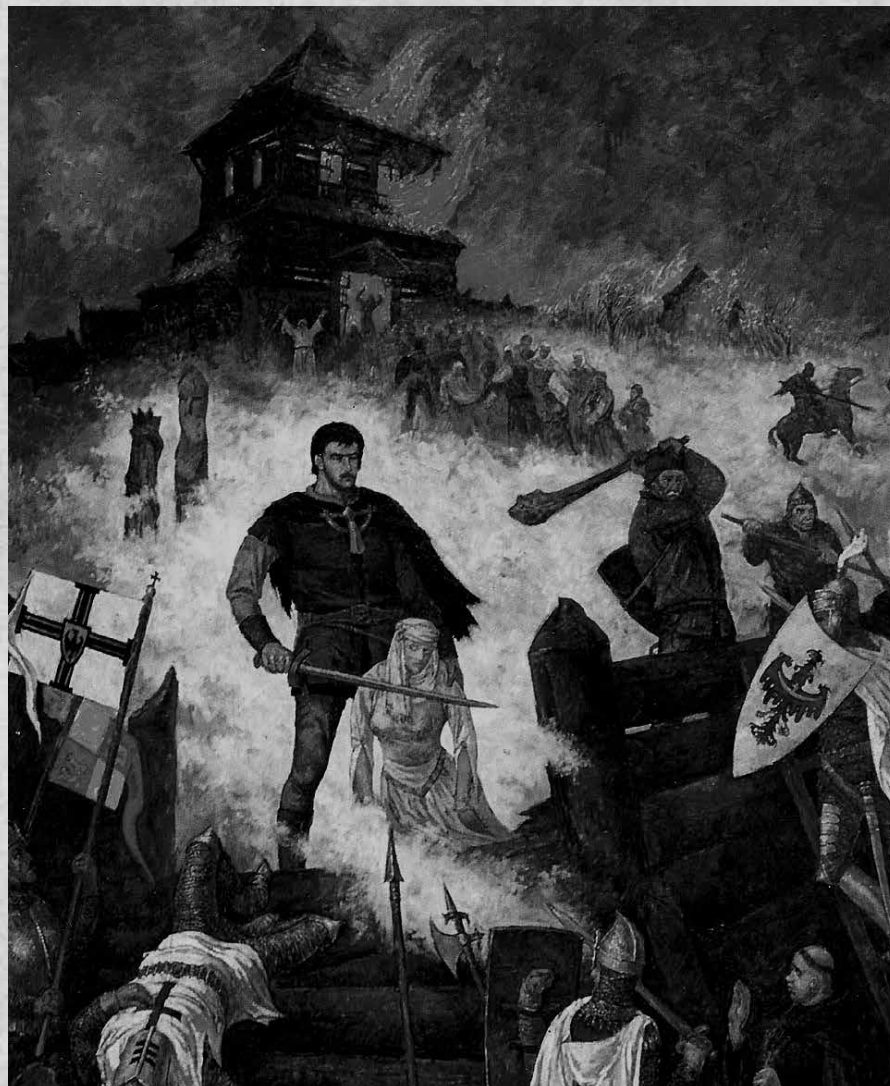
„Pamatę krikščionių kariuomenę, stabmeldžiai smarkiai išsigando, netekdami vilties apginti pilį. Jie sumetė į ugnį aibę turto ir patys išsižudė. Pasakoja, kad tenai viena senė stabmeldė šimtą jų gyvų nukirtusi, o paskui pati sau atėmusi gyvybę. Per tokį mūsų daug stabmeldžių sužeistų ištrūko iš ten raiti. <...> Lietuvių karalius stengėsi atsिमokėti prūsams [suprask – kryžiuočiams], kurie svaidė ugnį, medžius (raštus, malkas) ir akmenis į pilį ir į karalių [turimas galvoje Margiris]. Tačiau karalių jo pavaldiniai dengė skydais; pagaliau baimės pakirstas jis nubėgo į kažkokią skylę, pervėrė kalaviju savo žmoną ir metė į ugnį. Tokios nelaimės pritrenkti stabmeldžiai nulenkė savo sprandus, ir karalius visus nužudė. Taip Pilėnų pilis buvo sugriauta prūsų ir krikščionybės naudai. Iš jos išsiveda belaisvius ir didelį grobį.“

Matome kronikoje tam tikrą prieštaravimą: rašoma, kad „karalius visus nužudė“, tačiau tuoj pat užsimenama, kad iš pilies buvo išsivesta belaisvių. Gali būti, kad turimi galvoje ne pačioje pilyje, o jos apylinkėse sugauti ir į ne-

laisvę paimti žmonės.

XVI a. Kasparo Šiuco „Prūsijos istorijoje“ randame daug platesnį šios istorijos perpasakojimą. Čia paminėtas ir lietuvių vado Margirio vardas. Taip pat rašoma, kad lietuviai, „išgirdę apie atžygiuojančius Ordino brolius, su moterimis, vaikais, gyvuliais, turto ir manta subėgo į tvirtovę, kaip saugų prieglobstį. Ordino kariuomenė buvo ištroškusi grobio, todėl ji padarė visa, kas įmanoma, kad užkoptų ant tvirtovės sienų; savo ruožtu lietuviai buvo pasiryžę veikiau sulaukti paskutiniosios, negu pasiduoti su tvirtove ir patekti į priešo rankas, ypač dėl religijos [suprask – krikščionybės], kurios jie taip neketė, kad lengviau jiems buvo mirti. Tą jie šį kartą iš tikrųjų visiškai nežmonišku būdu įvykdė ir įrodė. Kai jie pamatė, kad negalės ilgiau atsilaikyti ir kad jų bokštai bei užtvartos per nuolatinius ir nepaliaujamus puolimus yra pralaužtos ir keliose vietose beveik sugriautos, jie uždegė didelį laužą, sumetė ten visą turėtą ir mantą, paskui išsmaugė moteris ir vaikus, po to ėmė žudyti vieni kitus.“

Toliau kronikoje aprašomi čia jau minėti įvykiai ir netgi tikinama, esą

„Pilėnai“. Dail. Jonas Mackonis-Mackevičius, 1982 m. (*jonasmackonis.lt*)

krikščionys „ne be ašarų ir aimanavimo galėjo stebėti didesnę šio baisaus regiono dalį“ ir skubėjo pulti pilį, bandydami „išgelbėti likusiuosius nuo kalavijo ir ugnies“. Tačiau kryžiuočiams įsiveržus į pilį, gyvas buvo likęs tik vyriausiasis vadas Margiris, kuris su kitais kariais dar gerą valandą „nežmoniškai gynėsi, ir nusirito dar daug galvų, kol jis panoro atsisakyti savosios“. Galiausiai, padėčiai tampant visiškai beviltiškai, Margiris „skubiai išoko į tamsų rūsį, arba landynę, kuriame buvo paslėpęs savo žmoną, ir perkirto ją kalaviju pusiau. Po to tuo pačiu ginklu persidūrė pilvą, kad iš ten išlindo žarnos, parkrito šalia žmonos ir išleido nelemtą dvasią. Tvirtovė buvo sudeginta iki pamatų ir sulyginta su žeme. Taigi Ordino kariai patraukė į Prūsiją laimėję daugiau žaizdų negu grobio, išskyrus gyvulius, kurių tie bepročiai gailėjosi labiau nei pačių savęs“, – baigia pasakojimą K. Šiučas.

„Pilėnai“ partizanų bunkeriuose

Bandymas išbraukti Margirį ir Pilėnų gynėjus iš lietuvių istorinėje sąmonėje įsitvirtinusio neformalaus didvyrių sąrašo įdomus, bet vargu ar pagrįstas ir – juo labiau – tikslingas. Kiekvienai tautai reikia savo istorinių atspirties taškų, kertinių akmenų, ant kurių konstruojamas tautos kovos už laisvę naratyvas. Pilėnų istorija, kartais galbūt gerokai romantizuota, bet koku atveju yra istorinis faktas, o ne literatūrinis pramanas. Kitas klausimas – ar

Pilėnų gynėjus reikia laikyti didvyriais, ar pralaimėtojais? Mano vertinimu, tai neabejotini didvyriai, kurių kova, nors ir pasibaigusi pralaimėjimu (pilis sunaikinta, gynėjai žuvo), verta pasigėrėjimo. Išlikę rašytiniai šaltiniai aiškiai liudija, kad pilies gynėjai gynėsi atkakliai iki pabaigos ir tik nelikus jokios vilties nusižudė. Ar jie žudėsi iš bailumo? Tikrai ne. Bailiai nebūtų taip atkakliai priešinęsi. Silpnavaliai ir neryžtingi žmonės būtų nuolankiai atidarę pilies vartus ir pasidavę priešui, o ne be atvangos kovoje.

Be abejo, mūsų laikais savižudybės tema – labai subtili, ypač Lietuvoje, kuri pagal šimtui tūkstančių gyventojų tenkančių savižudybių skaičių jau daug metų, deja, yra viena iš lyderių Europoje. Psichologė Danutė Gailienė knygoje „Jie

Paminklas Pilėnų gynėjams Punios piliakalnio papėdėje (Alytaus r.) (*lt.wikipedia.org*)Ant Bilonių piliakalnio Šilalės rajone tradiciškai rengiami minėjimai Pilėnų didvyriams atminti Aurelijos Bacevičienės nuotrauka (*silale.lt*)

neturėjo mirti: savižudybės Lietuvoje“ aptaria ir masinę Pilėnų gynėjų savižudybę. Pasak mokslininkės, ši savižudybė viena iš tų, kai pasipriešinti blogiui, atrodo, yra tik viena galimybė – susinaikinti. „Tai altruistinės savižudybės iš pareigos – bendruomenės interesai vertinami labiau, nei sava gyvybė. Jas gali lemti kolektyvinis sprendimas, „socialinis konsensusas“ (E. Durkheim), priimamas kartu visos grupės. Žinoma, niekada negalėsime sužinoti, kiek iš tikrųjų laisvas buvo atskirų individų sprendimas ir kiek jis vis dėlto patyrė grupės spaudimą.“

PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA

Už ypatingus nuopelnus ir asmeninį indėlį plėtojant ir stiprinant krašto apsaugos sistemą:

mjr. Antanas JONUŠAUSKAS – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medaliu „Už nuopelnus“ (bronzine ažuolo šakele)

Už žurnalo „Kariūnas“ vyr. redaktoriaus darbą:

Arūnas ALONDERIS – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro padėka

Už profesionalumą, iniciatyvą ir svarų asmeninį indėlį tobulinant Vytauto Didžiojo karininkų kursų programas:

kpt. Artūras JANKŪNAS – Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“ (bronzos spalvos

Gedimino stulpais)

Už profesionalumą, sąžiningą, uolų pareigų vykdymą ir asmeninį indėlį organizuojant mokomųjų klasių LKA įrengimą:

kpt. Ričardas MARGELIS – Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“

Už pavyzdinę tarnybą, uolų ir profesionalų pareigų vykdymą:

kpt. Darius VIZINIS – Lietuvos kariuomenės vado padėka

Už sumanų ir atsakingą pareigų vykdymą, svarų indėlį į bendrą kolektyvo darbą:

Liudmila BUIVIENĖ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro padėka

Už iniciatyvą, sumanumą ir puikų pareigų atlikimą:

krn. Liveta ALEKSAITĖ;
krn. Artūras KULIONIS;
krn. Pijus VOSYLIUS – Akademijos viršininko padėka

Už pavyzdinę, uolų ir sąžiningą darbą:

Dalia JUODIENĖ;
Aurika JACEVIČIENĖ – Akademijos viršininko padėka

Už ypatingą pasižymėjimą organizuojant ir asmeninį pasiaukojimą atliekant tarnybines pareigas kvalifikacinio egzamino vertinamųjų lauko pratybų „Būrio vado kovos kursas 2016“ metu:

kpt. Mindaugas ČEKAVIČIUS – Lietuvos kariuomenės pajėgų medaliu „Už pasižymėjimą“

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA

Už nepriekaištingą ir sąžiningą darbą, profesionalumą, atsakingą ir iniciatyvų pareigų atlikimą:

dr. Jolanta ALEKNAVIČIENĖ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro padėka

Už iniciatyvą, sumanumą ir puikų pareigų atlikimą:

krn. Arnoldas AMBRASAS;
krn. Aurimas GALVYDIS;
krn. Jurgis ULECKAS – Akademijos viršininko padėka

Už iniciatyvą, puikų Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos pristatymą XV tarptautinėje mokymosi, žinių ir karjeros planavimo parodoje „Studijos 2017“:

krn. Emilis ANTIPOVAS;
krn. Laurynas BALEVIČIUS;
krn. Raminta BANIŠAUSKAITĖ;
krn. Paulius BARŠAUSKAS;
krn. Vidas FRANKAUSKAS;
krn. Giedrė GRIGŪNAITĖ;
krn. Andrius JUOZELSKIS;
krn. Gytis KANAPECKAS;
krn. Tadas KANČYS;
krn. Justas KARDIŠAUSKAS;

krn. Erikas LAŠKOVAS;
krn. Aleksandras LEONIDOVAS;
krn. Emilė MAŽEIKAITĖ;
krn. Tomasas MICHALOVSKIS;
krn. Artūras MIKELEVIČIUS;
krn. Žilvinas PUTNA;
krn. Robertas RADZEVIČIUS;
krn. Mantas RADŽIŪNAS;
krn. Evaldas ŠEDUIKIS;
krn. Justina ŠEGŽDAITĖ;
krn. Paulius TUBYS;
krn. Jurgis ULECKAS;
krn. Mangirdas VALECKAS;
krn. Pijus VOSYLIUS – Akademijos viršininko vardine dovana

← Pradžia 19 puslapyje

Siekiant kariuomenėje įamžinti Margirio ir kitų Pilėnų gynėjų atminimą, gali būti spekuliuojama savižudybės tema. Nenustebčiau, jei kur nors spaudoje pasirodytų straipsnis „Kariuomenė aukština Pilėnų savižudžius“. Turime tam būti pasiruošę. Nuodugnus šio įvykio analizavimas, nuolatinis gilinimasis į pirminius šaltinius yra stipriausias įrankis šiose diskusijose.

Be jau išvardytųjų, neturėtume pamiršti ir dar kelių aplinkybių. Pilėnų gynėjai, gyvenę XIV amžiuje, išpažino senąjį baltų tikėjimą ir jiems buvo svetimą Vokiečių ordino prievarta brukama nauja religija. O tai, kad Margiris nužudė savo žmoną ir įmetė jos kūną į ugnį, gali būti laikoma ir ritualiniu veiksniu. Tikėtina, kad taip jis itin sudėtingomis aplinkybėmis ją palaidojo (mirusiųjų deginimas ir laidojimas individualiuose ir grupiniuose kapuose baltų žemėse buvo įprastas), atiduodamas artimo žmogaus kūną liepsnoms. Tai galėjo būti paskuti-

nė galimybė oriai (Pilėnų gynybos sąlygomis) atsisveikinti su savo artimuoju ir išlydėti jį į amžinybę.

Savižudybę ekstremalioomis, karo baisumų nulemtomis, sąlygomis lyginti su identišku veiksniu kitomis aplinkybėmis būtų tiesiog nekorektiška. Nemažai panašių „Pilėnų“ įvykių dar ne taip seniai, partizaninės kovos metais, kai prieš apsupti, išsiveržti iš bunkerio negalintys partizanai verčiau nusišaudavo ar susisprogdindavo granatomis, nei pasiduodavo sovietams į nelaisvę. Vienas iš pagrindinių tokio drastiško sprendimo motyvų buvo baimė, kad neatlaikius kankinimų gali būti išduoti kiti kovą dar tęsiantys partizanai. Nemanau, kad kas nors drįs smerkti, kaltinti bailumu tokį sunkų sprendimą priėmusius ir savo gyvybę paaukojusius Lietuvos laisvės gynėjus.

1991 m. sausį Lietuvos parlamento gynėjai taip pat buvo pasiryžę paaukoti gyvybes, gindami savo šalies laisvę, o Pilėnų gynėjų pavyzdys ne vienam iš pirmųjų savanorių sustiprino ryžtą ir pakėlė kovos dvasią. Tarp parlamento sienų ir barikadų, tų dramatiškų įvykių dalyvių liudijimu, ne kartą skambėjo žodžiai: „Jei reikės – paversime Aukščiausiąją Tarybą antraisiais Pilėnais!“

„Masada daugiau nekris“

Savo Pilėnų turėjo ir kitos tautos. Vienas žinomiausių atvejų – Masados tvirtovės apgultis I amžiuje. 66 m. Judėjoje prasidėjo žydų sukilimas prieš romėnus. 70 m. gausios romėnų pajėgos po ilgos apgulties užėmė ir sugriovė Jeruzalę, apiplėšė ir sunaikino pagrindinę judėjų šventyklą. Jos likučiai – Raudų siena – iki šiol yra viena labiausiai viso pasaulio žydų garbinamų šventenybių.

Paskutinė romėnų neužimta citadelė buvo ant aukšto kalno stovėjusi žydų tvirtovė Masada, kurią taip pat apgulė romėnų kariuomenė. Čia įsitvirtinę žydų karo vado Elizarijaus ben Jairo vadovaujami tvirtovės gynėjai atsisakė pasiduoti. Romėnai ilgai ir sunkiai šturmavo tvirtovę, kol galiausiai pralaužė gynybines sienas. Įsiveržę į vidų, jie pamatė, kad pilies gynėjai išsižudė. Liko tik tvirtovės požemiuose pasislėpusios dvi moterys ir penki vaikai. Pasak įvykių amžininko, žydų istoriko Juozapo Flavijaus, moterys paliudijo, kad Elizarijus pilies gynėjams akivaizdus pralaimėjimo akivaizdoje pasiūlė pasirinkti garbingą mirtį, o ne nelaisvės gėdą ir žiaurūs kankinimus. „Didelę malonę mums

„Izraelio Pilėnai“: Masados tvirtovė tapo paskutiniu žydų sukilimo prieš romėnus atramos punktu, o paskutiniai tvirtovės gynėjai nusižudė, bet nepasidavė priešui (i.ytimg.com)

suteikė Dievas, leisdamas mirti laisvais žmonėmis, didvyriais, kartu su tais, kurie mums brangūs. Lai mūsų žmonos miršta neišniekintos, o mūsų našlaičiai nepatiria vergovės kartėlio.“

Masados gynėjų sprendimas buvo drastiškas. Visi vertingi daiktai buvo sudeginti, vyrai išžudė savo šeimas, tik paskutinei akimirkai buvo palikta burtais išrinkta dešimties vyrų komanda, kuri kitiems gynėjams perplovė gerkles, o vėliau paskutinis gynėjas nužudė likusiu devynis ir nusižudė pats.

1963–1965 m. tvirtovės teritorijoje atliekant archeologinius tyrimus buvo rasti dešimčių žmonių – vyrų, moterų ir vaikų – palaikai. Visi jie su kariniais ritualais buvo perlaidoti ant gretimo kalno. Dabar Masados tvirtovėje rengiamos

Izraelio kariuomenės priesaikos ir kitos karinės ceremonijos. Kai kurių dalinių kariai bazinių karinių mokymų ciklą baigia žygiu, kurio paskutinis punktas yra Masados tvirtovė. Posakis „Masada daugiau nekris“ yra vienas iš kertinių Izraelio valstybės ideologijos akcentų. Masada išlieka svarbi istorinėje atmintyje, teikia tautai tvirtybės ir tikėjimo. Neteko regėti tekstų, kuriuose žydų istorikai kaltintų savo senovėje gyvenusius tautiečius, pasirinkusius mirtį, o ne vergiją ir pažemintumą, bailumą.

Noriu tikėti, kad Pilėnai ir mūsų kariams, ir visai Lietuvos visuomenei ir ateityje bus tokie pat svarbūs, kokia Masada yra svarbi Izraelio žmonėms.

Didis mūsų poetas ir tautinio atgimimo žadintojas Maironis apie Pilėnus rašė:

*Lietuvi! pabučiuok po kojų
Krauju permirkusią čia žemę!
Pagerbk kapus tėvų-herojų,
Iš kur ainiai stiprybę semia!
Tai čia baisi, atmintina
Įvykio drama kruvina,
Kokijos pasaulis nėra matęs!
Net kraujo troškuliū besočius,
Plėnu apkaustytus kryžiuočius
Jos vaizdas šiurpuliū sukrytęs!..
Tai kapas Margio milžinų!
Nors amžių šešeta sukągo,
Kaip jie – tik sauja pelėnų!..
Tačiau daugiau už gyvus sažo.*

Izraelio kariuomenės Nahal brigados kariai žygyje į Masados tvirtovę (idfblog.com)

Krn. Vytautas KRIVELIS

Straipsnio autoriaus nuotrauka

Ledo ritulys – tikrų vyrų žaidimas

Mokausi Karo akademijoje jau paskutinius metus, todėl skubu KARIŪNO skaitytojams papasakoti apie savo mėgstamiausią sporto šaką – ledo ritulį, tikrų vyrų žaidimą, kuriame netrūksta adrenalino, karštų emocijų, netgi pykčio ir muštynių.

Lietuvos kariuomenės ledo ritulio rinktinė

Ledo ritulio čempionato atidarymas

Ledo ritulys – komandinė sporto šaka, reikalaujanti iš sportininko išvermės, žaibiškos reakcijos, atkaklumo, gero fizinio ir psichologinio pasirengimo ir greičio, kuris kartais gali siekti net iki 30 km/val., o skriejančio ritulio – 193 km/val.

Visi mano, kad ledo ritulys – žiaurus sportas: ten mušamasi, nuolat liejasi kraujas, byra išmušti dantys. Tačiau taip nėra, šio žaidimo taisyklės gana griežtos, pvz., vaikams iki 14 metų draudžiama smūgiuoti kūnu (specialiai trenktis į kitą žaidėją). Žaidėjai iki 18 metų turi dėvėti šalmus su grotelėmis, kurios patikimai saugo jų veidus. Visi žaidėjai dėvi viso kūno apsaugas, kurios leidžia išvengti traumų. Žinoma, žaidžiant būna visko – šiurkščių veiksmų, muštynių ir traumų, kaip ir kiekvienoje sporto šakoje. Profesionaliam ledo ritulyje šiurkštus kontaktinis žaidimas skirtas žiūrovams, o muštynės yra pasirodymo, kuris pritraukia daugiau sirgalių, dalis.

Ledo ritulio komandą sudaro ma-

žiausiai 20 žaidėjų. Rungtynių metu arenoje yra po 6 kiekvienos komandos žaidėjus (trys puolėjai, du gynėjai ir vartininkas), žaidėjai keičiasi beveik kas minutę. Ledo ritulys žaidžiamas 3 kėlinius po 20 minučių, dvi pertraukos trunka po 15 minučių. Žaidimas dažnai stabdomas, kai fiksuojamos nuošalės, skiriami baudiniai ar žaidėjai patiria traumas, todėl paprastai trunka nuo 2 iki 3 valandų. Kas kėlinį komandos keičiasi aikštės pusėmis. Kai komanda žaidžia ne visos sudėties, arenoje turi būti mažiausiai 4 jos žaidėjai, įskaitant vartininką. Jei pasibaigus rungtynėms skirtam laikui rezultatas yra lygus, papildomai pridedama 5–20 minučių. Tarptautinėse ledo ritulio rungtynėse, jei rezultatas lygus, pratęsus laiką mušami baudiniai: 5 kiekvienos komandos žaidėjai stengiasi įmušti įvartį įsibėgėję nuo arenos vidurio.

Ledo ritulys – viena mėgstamiausių sporto šakų pasaulyje, jos popu-

Tęsinys 30 puslapyje →

liarumas ir Lietuvoje pastaruoju metu sparčiai auga. Esu kilęs iš Elektrėnų, kitaip sakant, iš Lietuvos ledo ritulio sostinės. Ledo ritulį pradėjau žaisti trečioje klasėje, kai į pamoką atėjo treneris Sidoravičius ir visus berniukus pakvietė išmėginti šią sporto šaką. Žinoma, susidomėjau ir nuėjau į pirmąją treniruotę. Tačiau po jos nebenorėjau jo žaisti, nes nemokėjau čiuožti. Vis dėlto treneris įkalbėjo nepasiduoti ir ateiti kitą kartą. Taip ir padariau: nenorėjau iš ten išeiti pralaimėjęs. Kitą dieną atėjau į treniruotę ryžtingai nusiteikęs išmokyti čiuožti. Kai išmokau, ledo ritulys tapo mano mėgstamiausia sporto šaka. Deja, pauglystėje dėl tam tikrų aplinkybių ledo ritulį apleidau. Tačiau jis liko mano širdyje, negalėjau jo užmiršti, tad į aikštelę grįžau, nors ir po ilgos pertraukos.

Istojęs į Karo akademiją vėl prisiminiau ledo ritulį. Viskas prasidėjo pirmame kurse, kai reikėjo 8 savanorių kariūnų, ku-

rie per Pasaulio ledo ritulio čempionatą pakeltų vėliavas. Žinoma, nedvejodamas pasisiūliau – juk tai mano mėgstamas sportas. Atsimenu tą akimirką, kai su Lietuvos vėliava žengiau ant ledo ir visas mano kūnas pradėjo virpėti iš džiaugsmo ir jaudulio. Pasijutau kaip vaikystėje, vėl tas jausmas užvaldė mane. Keldamas vėliavą sau pasakiau: viskas – pradėsiu vėl žaisti. Per tą lemtingą čempionatą susipažinau su majoru Ramūnu Grėsiumi, kuris, pasirodo, buvo Lietuvos kariuomenės ledo ritulio rinktinės kapitonas. Labai nustebau, kad kariuomenė turi savo ledo ritulio rinktinę. Majoras Ramūnas Grėsius mane pakvietė į Lietuvos kariuomenės ledo ritulio rinktinės stovyklos dalyvių atranką. Nuo to karto jau dvejus metus atstovauju Lietuvos kariuomenės ledo ritulio rinktinėi. Ledo ritulio karių rinktinė kiekvienais metais dalyvauja Baltijos šalių karių žiemos žaidynėse. 2015 m. iš šių žaidynių parsivežėm sidabrą, o šiemet iš Estijos – bronzą. Jei studijų tvarkaraštį sugebėsiu suderinti su Baltijos šalių karių žiemos žaidynėmis, 2017 m. taip pat jose dalyvausiu – tikiuosi, medalius turėsim savo rankose. Artėjančios žaidynės vyks Latvijoje, jose dalyvaus Kanados, Suomijos, Latvijos, Estijos, Ukrainos ir Lietuvos

karių ledo ritulio rinktinės.

Žaidžiu ne tik kariuomenės rinktinėje, bet ir HC TAURAS komandoje. Joje atsidūriau, kai mane pakvietė į treniruotę kariūnė Emilė Mažeikaitė. Taip, esu ne vienintelis kariūnas, žaidžiantis ledo ritulį. Aš ir kariūnė Emilė Mažeikaitė tarnyboje esame kolegos, o ledo ritulio aikštelėje – draugai. HC TAURAS komandoje kariūnė Emilė yra vienintelė panelė. Tačiau ji atstovauja ir merginų komandai HOCKEY GIRLS, ir Lietuvos moterų ledo ritulio rinktinėi.

Žaidžiant ledo ritulį reikia turėti lyderio savybių, kurios padėtų komandai eiti į priekį. Norėdamas būti geriausiu komandos žaidėju, pirmiausia turi įrodyti pats sau ir vėliau kitiems, kad toks esi. Tik geras komandos nusiteikimas ir pasitikėjimas vieni kitais atveda į pergalę. Ledo ritulį galėčiau drąsiai lyginti su kariuomene, nes tik komandinis darbas tau gali padėti pasiekti tikslą. Ledo ritulio komanda – kaip kariuomenėje būrys. Ledo aikštelėje turi suprasti, jausti komandos narius, jais pasitikėti. Vienas žaisdamas rungtynių nelaimėsi – turim būti kaip kumštis. Išmėginęs šią sporto šaką, jau sustoti negali, nes tau ledo ritulio reikia, kaip Tėvynei – tavęs.

Moterų ledo ritulio varžybų nugalėtojos. Viduryje – krn. Emilė Mažeikaitė

Krn. Justas Uža

Ultramaratonas – geriausias valios išbandymas

Ultramaratonininkas Vaidas Žlabys

Ką turi bendro Lietuva ir ultramaratonai (angl. „*ultra trail*“)? Tik tai, kad mūsų šalies atstovai yra vieni stipriausių ultramaratonininkų pasaulyje ir kelia kartelę į naujas aukštumas. Majoras Gediminas Grinius 2016 m. privertė visus atsiversti žemėlapių ir pradėti ieškoti Lietuvos, kai tapo Pasaulio ultramaratono taurės čempionu. Nežinantys turbūt galvoja, kad Lietuva – kalnuota šalis, jei lietuviai sugeba atbėgti antri vienos prestižiškiausios ir sunkiausios kalnų varžybos – UTMB (*Ultra trail du Mont Blanc*). UTMB 170 km ilgio trasoje beveik 10 km sudaro vertikaliai kylančios atkarpos. Tačiau Lietuvoje kalnų nėra – aukščiausias kalnas yra tik 293 m aukščio. Tai tik įrodo, kad Lietuva – stiprių žmonių kraštas. Šių metų pradžia ultramaratono sporte taip pat įspūdinga – Vaidas Žlabys prestižinėse *Transgran Canaria* varžybose (125 km ilgio, iš jų 8 km vertikalaus kilimo) atbėgo per 13 val. 35 min. ir užėmė antrąją vietą.

Kas yra ultramaratonas?

Dauguma žmonių mano, kad ultramaratonas prasideda nuo 100 km, tačiau tai ne tiesa. Ultramaratonas – daugiau kaip 42 km bėgimas. Pavyzdžiui, šiais metais vyksiančio Pasaulio ultramaratono čempionato trasa yra tik 50 km ilgio.

O ką reiškia angliška terminą *ultra trail* sudarantis žodėlis *trail*? Pagal reikšmę – tai takas per kalnuotą ar miškingą vietovę. Šis sportas tuo ir žavi, kad bėgdamas turi progą ištrukti iš miesto, pasigrožėti gamta ir kvapą gniauziančia kalnų didybe. Kopti daug metrų aukštyn – neatsiejama ultramaratono dalis.

Ko reikia, kad pradėtum bėgti ultramaratoną?

Tiesą pasakius, reikia tik trijų pagrindinių dalykų: drąsos, valios ir išvermės. Turbūt niekam nekyla klausimų, kad, norint bėgti ultramaratoną, reikia išvermės, tačiau tai nėra pagrindinis rodiklis. Kai tenka bėgti 10 valandų ar daugiau, neišvengiamos vadinamosios „duobės“. Tai akimirkos, kai nuovargis tampa nepakeliamas, kai tau staiga ima skaudėti kojas, nugarą, pradeda traukti mėšlungis ir tu pagalvoji: viskas – aš pasiduodu, nebėgiu. Tačiau visa tai – geriausias vašios išbandymas, nes tik ji neleidžia pasitraukti iš varžybų.

Tačiau „duobės“ yra įveikiamos – jas reikia iškęsti, nes vėliau dalis jėgų grįžta, susiimi ir bėgi toliau. Svarbiausia, mano

nuomone, kad pradėtum bėgti ultramaratoną, reikia drąsos. Labai dažnai sakome: „aš negaliu“, „aš nepajėgsiu“, „aš neišversiu“. Ir, taip sakdami, patys save apribojame, galvoje kurdami įsivaizduojamas savo ribas. Reikia labai daug drąsos, kad save įtikintum, jog viskas – įmanoma, jei tik to labai nori ir tuo tiki. Mano pirmasis ultramaratonas Kernavė–Vilnius buvo 84 km ilgio, iš jų 1500 m – vertikalaus kilimo. Man šis nuotykis truko apie 10 valandų, be to, bėgdamas sugebėjau nuklysti dar 5 km. Kilo mintis pasiduoti, kai prabėgau 42 km žymą, o laikrodis rodė jau 47 km. Tačiau įtikinau save, kad nors audra ar tvanas, net jei lūš kaulai, aš baigsiu šias varžybas. Finišuoti po tiek laiko buvo pats geriausias dalykas gyvenime, to jausmo apibūdinti beveik neįmanoma, tuo metu atrodė, kad nugailėjau pasaulį...

Ultramaratono Kernavė–Vilnius akimirkos

Justas Uža Xtrasa varžybose

Justas Uža – Beskidy ultra trail 60 km bėgimo dalyvis

Kaip treniruotis ultramaratonui?

Prieš pradėdamas noriu pasakyti, kad esu mėgėjas ir dalinuosi tik savo patirtimi, pasakojau, kaip pats treniruojusi. Treniruotis tokiam maratonui reikia panašiai kaip bet kokioms kitoms bėgimo varžyboms, tik atitinkamai tenka didinti krūvius ir daugiau bėgioti bekele. Svarbiausia – kartą per savaitę ilgos tre-

niruotės: jų metu ugdoma išvermė, gebėjimas išbūti ant kojų ilgą laiką. Tokia treniruotė turėtų trukti nuo pusantros iki 4 valandų. Taip pat reikėtų rinktis vertikalaus kilimo etapus. Kitą dieną rekomenduojama daryti tempimo pratimus, pailsėti arba bėgti tausojant jėgas. Tausojamąjį bėgimą verta rengti bent du kartus per savaitę – bėgti lėtu tempu, kad pulsas nebūtų dažnesnis nei 140 dūžių per minutę. Taip bėgti rekomenduojama kitą dieną po sunkesnės treniruotės. Smagiausia dalis – specialiosios treniruotės. Jos turi būti įvairios, pavyzdžiui: greitėjimas, bėgimas greitai

tempu arba intervalais ir t. t. Taip treniruotis vertėtų 1–2 kartus per savaitę.

Kas pakeis nuomonę apie žmogaus galimybių ribas?

Pirmasis finišas visiškai pakeičia nuomonę apie žmogaus galimybių ribas. Dabar žinau, kad žmogaus galimybės yra daug didesnės, nei jis galvoja.

Tikiuosi jus pamatyti šeštadienį 9 val. ryto. Rekomenduju sekti informaciją socialiniame tinkle Facebook, grupėje LTU trail running nation.

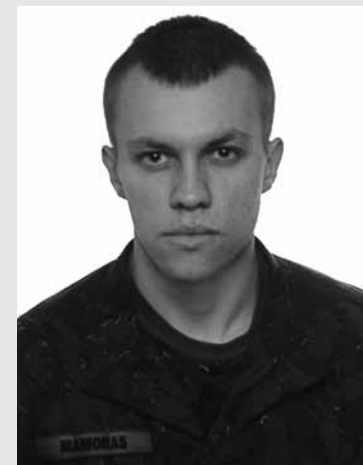

Antrąją vietą Transgrancanaria 125 km varžybose užėmęs Vaidas Žlabys

Straipsnio autoriaus nuotraukos

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Ovidijus MAMONAS

- ➔ **Jūsų credo** – Jei ko nors nemėgsti – pakeisk. Jei negali to pakeisti – keisk savo požiūrį j tai!
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – Mokykloje
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Tėvai
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Žalgirio mūšį
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Krepšinis
- ➔ **Labiausiai erzinantis buitinis darbas** – Indų plovimas
- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Kanojų irklavimas
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Tvarkingas salonas
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Išduoti
- ➔ **Apibūdinkite šiuolaikinį kariūną trimis žodžiais** – Sumanus, linksmas, išradingas
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariūnų Kalėdos
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Noro ir ryžto
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kūčios

- ➔ **Kai ko nors nežinai...** – Skubi sužinoti
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be žalosios arbatos
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Biblioteka
- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Haris Poteris
- ➔ **Mėgstamiausias laisvalaikio užsiėmimas** – Skaitymas
- ➔ **Cepelinai ar mėšainis?** – Cepelinai
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Paplūdimyje
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavę** – Makaronai su grybais Akademijos valgykloje
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Kalbama, kad kariūnui iki laimės trūksta tik dar šiek tiek miego.)
- ➔ **Idealios atostogos** – Maldyvai, mano mergina, lengvas vėjas ir hamakas
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs** – Dublinas
- ➔ **Prietas, kurio paisote** – Netikiu prietasais
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas** – Užtikrinu, kad kariūnai turėtų dvi savaites žiemos atostogų. Žinoma, ne vasaros atostogų sąskaita

Šiomet ieškojome knygų asmeninei bibliotekai

2017 m. vasario 23–26 d. Vilniuje vyko tarptautinė knygų mugė, kurioje tarp kitų šalies aukštųjų mokyklų dalyvavo ir Lietuvos karo akademija. Prie LKA stendo nuoširdžiai ir profesionaliai Karo akademiją pristatė mūsų savanoriai: plk. ltn. V. Šerelis, mjr. L. Česūnas, mjr. B. Krasavinienė, kpt. M. Jonikas, kpt. J. Norvaiša, kpt. D. Sidenica, krn. G. Ugvariją, krn. G. Šniurevičius, krn. M. Vilkas, krn. M. Uknevičius, krn. V. Meškys, krn. I. Petrauskas, krn. A. Leonidovas, krn. E. Šeduikis, krn. K. Turūta, krn. M. Radžiūnas, krn. M. Blaževičius, krn. A. Juozelskis, krn. M. Nemanytė, krn. M. Janutėnaitė, krn. I. Pilkaitis ir dėstytojai dr. M. Vitkūnas, dr. D. Šlekys, prof. dr. G. Vitkus.

KARIŪNO redakcinė kolegija paprašė keleto mugės dalyvių pasidalyti savo įspūdžiais.

Krn. Miglė Nemanytė

Iš šios knygų mugės parsivežti įspūdžiai – gražūs, o nuotaika – puiki. Buvom sužavėti populiariausių ir naujausių knygų pristatymų, draugiško mūsų LKA stendą reklamuojančio kolektyvo ir, žinoma, drąšios ir atvirai bendrauti pasirengusios auditorijos. Labai smagu prie LKA stendo matyti jaunuosius šauliukus – būsimus kariūnus. Daugumai jų buvo įdomu sužinoti, koks tas LKA kariūno gyvenimas, kokia jo dienotvarkė ir visuomeninė veikla, kaip sutariama su komandos nariais ir, svarbiausia, kaip įstoti į šią aukštąją karo mokyklą. Manau, tai – puiki proga palavinti savo bendravimo įgūdžius, pamatyti šalies meno ir kultūros įžymybes, pavyzdžiui, Andrių Mamontovą ir kitus, kurie su lankytojais taip pat labai šiltai bendravo.

Krn. Morta Janutėnaitė

Kaip įprasta šiandieninėje visuomenėje, tokie renginiai kaip Vilniaus knygų mugė kasmet sulaukia itin daug lankytojų. Ne išmintis ir šie metai. Pati joje lan-

čiausi sekmadienį. Atrodo, kas tokią dieną sugalvotų tam skirti visą savo laisvalaikį. Su bendrakurse netgi susimąstėme, kiek žmonių turėjo susirinkti darbo dienomis ir šeštadienį, jeigu paskutinę mugės dieną, sekmadienį, lankytojai tiesiog srautais plūdo tarp pilnų knygų stendų.

Pamatėme joje tikrai nemažai, taip pat ir pramogų pasaulio atstovų – Andrių Mamontovą, Moniką Pundziūtę, Aistę Smilgevičiūtę, vieną garsiausių režisierių Lietuvoje Dalią Ibelhauptaitę, vienos populiariausių knygų mugės autorių Dovydą Pancerovą.

Pagrindinėje parodos salėje didžiausią įspūdį padarė populiarių knygų pirkimo greitis. Teko matyti, kaip per porą valandų buvo iššluota Dovydo Pancero knygos „Kiborgų žemė“ partija. Labai džiaugiuosi, kad man vis dėlto pavyko ją įsigyti. Taigi, mano manymu, kiekvienas, bent šiek tiek besidomintis literatūra, turėtų apsilankyti ne tik šioje knygų mugėje, kur tiek daug jų siūloma ir kur patiriama geriausių emocijų, bet ir kituose panašiuose renginiuose. Nes tikrai kiekvienas žmogus čia gali rasti tai, kas jam aktualu, įdomu ir verta jo dėmesio.

Krn Ignas Pilkaitis

Tradicinėje Vilniaus knygų mugėje šiais metais teko apsilankyti ir man, tačiau ne kaip svečiui, o kaip dalyviui. Renginys buvo išties įspūdingas: tiek daug vienoje vietoje susirinko žmonių, kuriuos sieja aistra knygoms ir kultūrai! Kadangi pats priklausau šiai kategorijai, nusipirkau Heinzo Guderiano knygą „Kareivio atsiminimai“. Karo istorija ir didelė, stora knyga – puikiai derantys dalykai. Dalyvaudamas Vilniaus knygų mugėje teko sutikti daug įdomių ir įvairių tautybių žmonių, kurie domėjosi lietuvių ir užsienio literatūra, taip pat Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija. Man buvo garbė pasakoti apie Karo akademijos išleistas knygas ir pačią akademiją, kaip universitetinę instituciją.

Krn. Andrius Juozelskis

Šiais metais, mano nuomone, Vilniaus knygų mugė išsiskyrė dalyvių gausa. Kiek aukštesnės buvo ir parduodamų knygų kainos, nors dauguma jų kainavo keliais eurai pigiau nei knygyne (deja, ne visos – kitos net brangiau!). Dėl to

šiomet iš mugės grįžau be pirkinių, tačiau parengęs sąrašą knygų, kurias bus galima įtraukti į Akademijos bibliotekos pirkinių krepšelį. Kartu norėčiau pasidžiaugti, kad kiekvienais metais, nepaisant komercinės renginio pakraipos, atsiranda žmonių, dėl kurių vis dar verta organizuoti knygų mugės šiais knygoms nepalankiais laikais.

Krn. Vaidotas Meškys

Knygų mugėje lankiausi pirmą kartą. Nustebau pamatęs tokią gausią jų ekspoziciją vienoje vietoje. Nors ir nesu didelis knygų bičiulis, man buvo įdomu stebėti jų įsigyti atvykusius žmones, taip pat ir mūsų įžymybes. Nusipirkau ir aš keletą leidinių, didžiausią įspūdį man paliko Bingo Westo knyga „Be tikrosios garbės. Mūšis dėl Faludžos 2004“.

Knygų mugė man visada buvo vienas pačių įdomiausių renginių. Nepaisant to, kad kuo toliau, tuo labiau ji tampa tik muge, kurioje pamirštos pagrindinės idėjos ir vertybės, o ir su pačiomis knygomis, atrodo, ji susijusi vis mažiau, mane vis tiek kas kartą stebina ir džiugina šio renginio lankytojų skaičius. Tūkstančiai lankytojų, atvykusių į mugę, įrodo, kad Lietuvoje, perfrazuojant plk. ltn. V. Šerelio žodžius, yra pakankamai žmonių, turinčių smegenų daugiau, negu reikia, kad jų neišplautų.

Krn. Mantas Blaževičius

Man knygų mugė visada labiausiai patiko dėl galimybės pabendrauti, dalyvauti viešose diskusijose su rašytojais ir kitais nusipelnusiais žmonėmis. Tokia aplinka visada verčia tobulėti, semtis naujų idėjų ir jomis keistis. Padiskutuoti teko ir stovint prie LKA stendo. Čia taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į išaugusį civilių susidomėjimą tiek karyba apskritai, tiek konkrečiomis, dažniausiai istorinėmis, temomis. Sulaukiau ir klausimų, kodėl vieno ar kito leidinio nėra šalies knygynuose. Ir neretai tekdavo nuvilti lankytojus dėl nesūdomų, jų nuomone, reikšmingiausių Lietuvos karo vadų veiklos ir karinių operacijų aprašymų. Nepaisant to, padidėjęs susidomėjimas tik dar kartą įrodo, kad LKA ne veltui leidžia knygas ir apskritai eina teisinga linkme.

Kaip visada, šiomet ieškojau knygų ir savo asmeninei bibliotekai. Mano ateities

namų vizijoje bent viena siena skirta knygų lentynai, todėl kaupti jas esu pradėjęs jau dabar. Aišku, man svarbiausia – šių knygų išliekamoji vertė: jos turi būti arba klasikų veikalai, arba itin naudingo turinio, arba turėti labai gerą idėją. Viena iš tokių – lietuvių išleista knyga-žurnalas *Passport*. Šio žurnalo, netikėtai tapusio knyga (kaip sakė vienas autorius), tikslas – papasakoti mūsų šalies sėkmės istoriją, kurioje ji susipina su asmeninėmis žmonių istorijomis. Knygos-žurnalo idėja nėra komercinė, jos nerasime kiekviename knygyne, šis leidinys – vienas iš idėjinio darbo rezultatų. Manau, kad tai viena reikšmingiausių ir geriausių Lietuvą reprezentuojančių knygų, kuri turi būti kiekvieno bibliotekoje. Net kaip dovana LKA svečiams iš užsienio, manau, ji būtų tinkamesnė nei labiau specifinei auditorijai skirta knyga apie Lietuvos karus.

Galiausiai knygų mugė, manau, yra viena iš tų vietų, kurioje kariūnų turėtų būti kuo daugiau. Juk jie patys, ne tik knygų stendas, puikiai reprezentuoja Lietuvos karo akademiją. Tai visuomenės akyse kuria karininko intelektualo, o ne tik fiziškai stipraus lyderio įvaizdį. Kadangi būtent šis aspektas dažniausiai pamiršamas, noriu visus paraginti dar aktyviau dalyvauti ir šalies kultūriniam gyvenime.

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS

Apie cheminį aplinkos parengimą

Kalbant apie hibridinį karą ir pokyčius karyboje, labai svarbu nepamiršti karo istorijos, nes, kai pamiršamos jos skausmingos pamokos, gali tekti mokytis iš pradžių. Kartais jau pati aplinka kuriai nors iš kovojančių pusių suteikia galimybių įgyti tam tikrą pranašumą, bet galima ir aplinką paveikti taip, kad ji tokia taptų, nelaukiant, kol tai įvyks savaime.

1915 m. balandžio 22-ąją pirmą kartą dideliu mastu buvo panaudotas cheminis ginklas. Ši diena netgi turi simboliškas pavadinimą – „Juodoji diena prie Ipro“. Manau, kad Belgijoje Pirmojo pasaulinio karo metu ir prasidėjo cheminio ginklo, vienos iš masinio naikinimo ginklo rūšių, istorija. Taip pat tai savotiškas „hibridinio“ veikimo, kai Vokietija, stokodama vienu resursų, netikėtai ir efektyviai panaudojo kitus, variantas.

Manoma, kad idėja panaudoti chlorą mūšio lauke kilo daktarui Fricui Harberui. Tuo metu jis buvo vienas žymiausių Berlyno Kaizerio Vilhelmo instituto fizikinės chemijos ir elektrochemijos mokslo plėtotojų. Idėjai buvo pritarta ir 1915 m. sausio–vasario mėn. prasidėjo jos įgyvendinimo planavimas ir organizavimas. Sintetinių dažiklių pramonės įmonėse buvo užsakyta 6000 didelių cilindrių, kurių kiekviename galėjo tilpti 40 kg chloro, t. y. iš viso 240 t, ir papildomai 35 000 perpus mažesnių cilindrių, kurių kiekvieno talpa buvo 20 kg, o visuose galima buvo laikyti apie 700 t chloro.

Į mūšio vietą krovinyje buvo gabenamas geležinkelio vagonais, bet sunkiausias darbas teko kareiviams. Kiekvienam cilindriui apkasų zigzagais atitempti iki jam iškastos duobės reikėjo keturių kareivių (40 kg chloro cilindras svėrė 85 kg). Apsauginių priemonių jie neturėjo, tad

pirmieji nuostolių dėl ištekėjusio chloro patyrė patys vokiečiai. Labai greitai buvo išduoti apsauginiai raiščiai, kurie turėjo būti laikomi rankomis, kad pridengtų burną ir nosį. Tačiau taip apsisaugoti bandantis karys negalėjo kovoti. Tik balandžio 15 d. buvo išdalyti prie galvos dirželiais tvirtinami raiščiai.

Tuo metu per Vokietijos radiją buvo transliuojami komunikatai, kaltinantys prancūzus, britus ir rusus naudojant nuodingąsias medžiagas, tačiau taip tebuvo rengiama dirva būsimai vokiečių dujų atakai. Prancūzijos žvalgyba, išstardžiusi vieną iš vokiečių belaisvių, gavo išsamią informaciją apie pasirengimą cheminei atakai, bet palaikė tai tikslingai skleidžiamą dezinformaciją. Vokiečiai sužinojo apie išdavystę, ir tas karys buvo pramintas „Ipro išdaviku“.

1915 m. balandžio 9 d. buvo duotas įsakymas paleisti nuodingąsias dujas ir atakuoti iš šiaurės Pilkemo link (žr. schemą), bet paaiškėjo, kad tam netinka vėjo kryptis. Dalis apkasų prie Ipro ėjo iš šiaurės vakarų į pietryčius, o vėjas tuo metu laikui daugiausia būdavo vakarų. Bet įsakymą įvykdžius tą dieną, dujos būtų ne sklidusios sąjungininkų apkasų link, o likusios vokiečių apkasuose ir nuodijusios karius. Paaiškėjo, kad geras chemikas ir blogas meteorologas nėra veiksmingas „hibridas“. Meteorologas būtų žinojęs,

kad Ipras – ne pati geriausia vieta laukiant šiaurės vėjo. Mūšis tęsėsi naudojant įprastines naikinimo priemones. Kariai šaudė užsilipę ant maišų, po kuriais buvo sudėti chloro cilindrai, ir po kiek laiko juos net pamiršo. Be to, vėliau atvykę kariai net nežinojo, kas guli po jų kojomis.

Pirmasis dujų aliarmas buvo paskelbtas balandžio 14 d. 22.30 val., bet netrukus atšauktas, antrasis – balandžio 19 d. 15.00 val., trečiasis – balandžio 21 d. 17.00 val. Pastarasis iš pradžių buvo atidėtas iki balandžio 22 d. 4.00, po to – iki 9.00 val., dar kartą – iki pietų. Po pietų lengvas vėjelis papūtė iš šiaurės.

Balandžio 22 d. apie 16 val. mažas vokiečių lėktuvas praskrido virš pozicijų. Pilotai dar matė signalinius deglus, po to labai lėtai susiformavo tirštasis debesis ir pajudėjo nuo vokiečių apkasų pusės. Iš pradžių jis buvo baltas, paskui – gelsvai žalias.

Vienu metu iš 6000 cilindrių per 10 min. išleido apie 150 t chloro beveik 7000 m fronte, buvo pasiektas efektas. Debesis judėjo apie 0,5 m/s greičiu. Kilo panika, sąjungininkai ėmė dusti ir pasileido bėgti. Frontas buvo pralaužtas.

Vokiečių puolimas vyko lėtai. Jie buvo nustebinti chloro debesis ne mažiau už sąjungininkus ir, nors karininkai ragino judėti greičiau, vangiai vilkosi paskui jį. Maždaug per valandą jie

užėmė Langemarką ir Pilkemą (žr. schemą), paėmė 2000 belaisvių ir 51 patranką. Prancūzų duomenimis, žuvo per 5000 ir buvo apnuodyta apie 15 000 žmonių. Pasiekę puolimo ribą, vokiečiai sustojo ir pradėjo kasti apkasus. Dėl to prancūzai galėjo persigrupuoti ir kontratakuoti. Bet vokiečių išmušti iš naujų pozicijų jau nebeįvyko. Deja, ši sėkmė nesuteikė vokiečiams didelės persvaros – užuot plėtoję puolimą balandžio 23 d., jie liko sukaustyti gynybos pozicijose. Esminė klaida buvo ta, kad vadovybė nenumatė tolesnių veiksmų ir rezervo puolimui tęsti tuo atveju, jei dujų ataka pavyktų.

Vokiečiai stengėsi išlaikyti savo cheminę iniciatyvą. Balandžio 24 d. apie 2.00 val. jie išleido dar apie 50 t chloro, ir sąjungininkai (kanadiečiai) apie 15 val. paliko Šv. Juliaaną (St. Juliaan; žr. schemą).

Antro mūšio prie Ipro vėlesnėse fazėse vokiečiai panaudojo dujas dar mažiau keturis kartus. Pirmosioms trimis atakoms nereikėjo papildomai rengtis,

nes cilindrai buvo įkasti į žemę jau daugiau kaip prieš tris mėnesius.

Trečioji ataka buvo atlikta gegužės 1 d. vidurdienį prie 60 aukštumos (žr. schemą). Buvo ištuštinta apie 60 cilindrių, bet vėjas staiga pasikeitė, ir abi kariaujančios pusės patyrė nuostolių.

Ketvirtoji dujų ataka buvo surengta naktį iš gegužės 5 į 6 d. Daugybė cilindrių buvo ištuštinti 1400 m pločio fronte į pietus nuo Hoge.

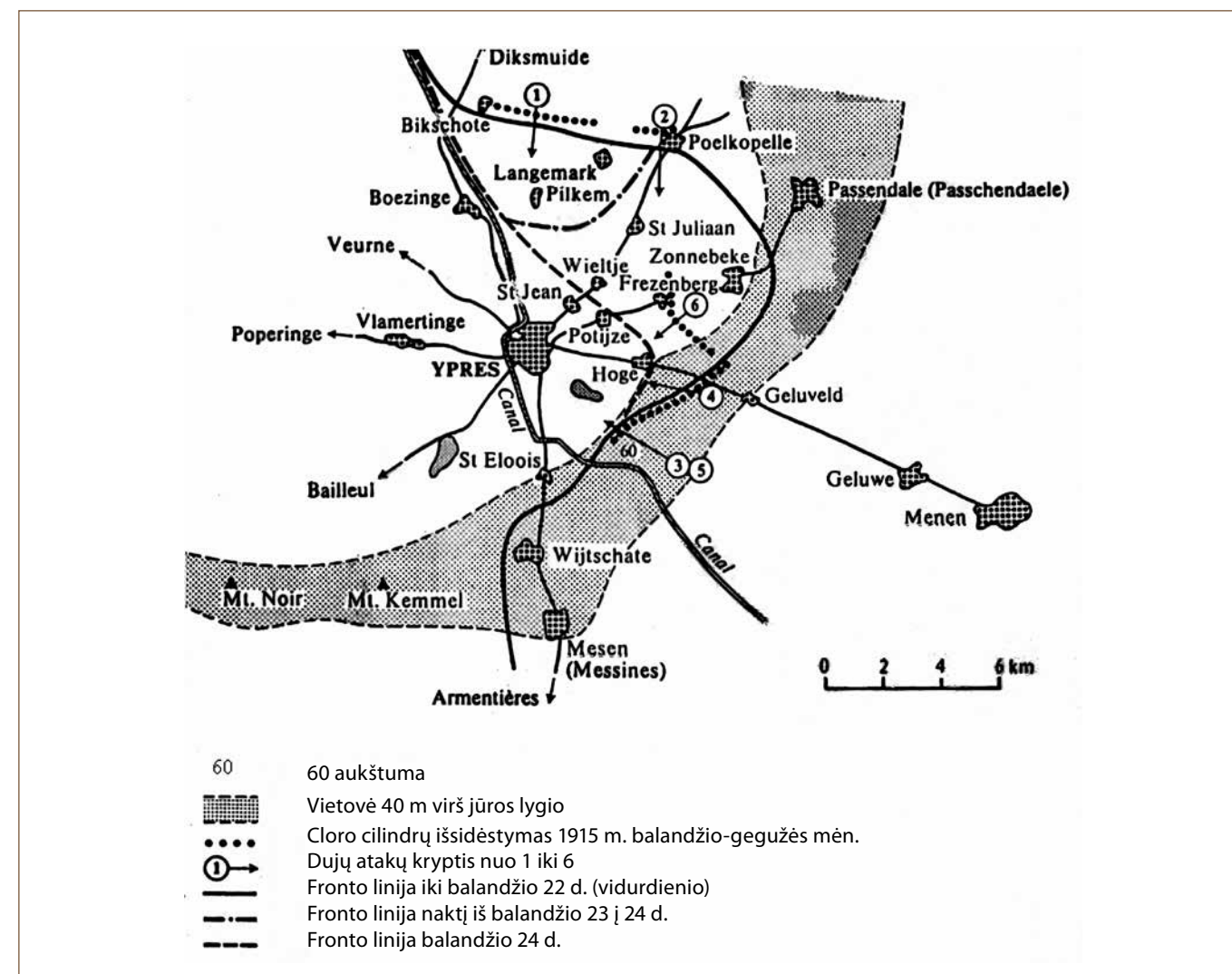
Per penktąją ataką gegužės 10 d. 60 aukštumos rajone buvo ištuštinti visi likę cilindrai. Britų nuostoliai buvo nedideli.

Paskutinė, šeštoji, ataka įvykdyta gegužės 24 d. 2.45 val. išleido dujas iš 60 aukštumos cilindrių. Gana siaurame ruože, kur gynybiniai įrenginiai stovėjo arti vienas kito, vėjo kryptis buvo palanki vokiečiams. Dujos buvo leidžiamos nenutrūkstamai daugiau kaip 40–45 min. Nors ir aprūpinti kvėpavimo organų apsaugos priemonėmis, britų ir kanadiečių padaliniai patyrė didžiulius nuostolius.

Po to per pagrindinę ataką vokiečiai užėmė dalį teritorijos į šiaurę ir rytus nuo Hoge. Ši pergalė ir akivaizdus abiejų pusių išsekimas reiškė mūšio prie Ipro pabaigą. Nei tada, nei per kitus dvejus metus jokių reikšmingesnių fronto linijos pokyčių ten neįvyko.

Paaiškėjo, kad mokslo, pramonės, transporto, informacinių operacijų, konvencinės taktikos, cheminio ginklo ir t. t. derinys gali būti efektyvus tik tada, kai planotojai numato veiksmus „jei“ – po to „jei pavyktų“ ir „jei nepavyktų“. Kad tinkamai, atsižvelgiant į vietovę ir meteorologines sąlygas, būtų išdėstyti cilindrai, reikėjo turėti žvalgybos žinių. Vėliau chloras naudotas Rytų fronte, kur vėjai buvo palankesni.

Išmoktos pamokos – tai sunkumai, patirti derinant dujų ir pėstininkų atakas. Įgyta patirtis pravertė vėliau naudojant toksiškesnes už chlorą nuodingąsias medžiagas – taikinį jos pasiekdavo pasitelkus artileriją. Taip padidėjo cheminio ginklo taktinės galimybės.

Remigijus BIMBA

Asmeninis treneris

www.rbimba.lt, info@rbimba.lt

Treniruočių paslaptys. Pratimų kineziologija

Pratimas pilvo raumenims lavinti, kojų kėlimas kabant ant skersinio

Pratimo atlikimo technika

▶ Pasidėkite suolelį prie skersinio ir ant jo užlipkite. Suimkite rankomis skersinį (galima naudoti specialius diržus ant riešų, kablius arba alkūnių laikiklius) ir ant jo pakibkite visu svoriu, po to ištieskite kojas ir rankas.

▶ Giliai įkvėpkite. Krūtinės ląsta „pakyla“ ir automatiškai jūsų stuburas išsitiesia. Sulaikykite kvėpavimą ir kelkite truputį sulenktas per kelius kojas aukštyn.

▶ Paprastai sulenktos kojos keliamos lygiagrečiai grindims, ne aukščiau. Tai sumažina pratimo veiksmingumą 30 %. Jei norite lavinti pilvo raumenis, turite kelti kelius kuo aukščiau.

▶ Labai svarbu judesio pabaigoje visiškai neištiesti kojų per kelius.

▶ Viršutiniame taške rekomenduojama 1–3 sekundes užsilaikyti, t. y. įtempti pilvo raumenis.

▶ Iškvėpkite ir lėtai nuleiskite kojas į pradinę padėtį.

▶ Pradinėse treniruotėse galite sulenkti kojas per kelius – tada lengviau atliksite šį pratimą. Vėliau pasistenkite šį pratimą daryti beveik tiesiomis kojomis, t. y. jų visiškai neištiesę per kelius. Labai svarbu lėtai nuleisti kojas žemyn ir nesisūbuoti. Atlikite šį pratimą tik naudodami pilvo raumenis.

Patarimai ir komentarai

▶ Atliekant šį pratimą pagrindinis reikalavimas – kuo aukščiau kelti kojas, priešingu atveju jis duos mažai naudos. Iš pradžių kelkite kojas naudodamiesi šlaunų lenkiamųjų raumenų jėga. Pilvo raumenys būna susitraukę izometriškai. Kai kojos pakeltos stačiu kampu, pradeda dirbti pilvo tiesusis raumuo. Šio raumens susitraukimo lygis priklauso nuo kojų padėties: kuo jos pakeltos aukščiau, tuo labiau raumuo susitraukia.

▶ Visada pratimą pradėkite giliu įkvėpimu. Tai stabilizuos liemenį, kas labai svarbu, kai kabate ant skersinio. Nesiūbuokite liemens, nes pilvo apkrova bus netolygi, o pratimas – neefektyvus.

▶ Nesistenkite pradinėse treniruotėse atlikti pratimo tiesiomis kojomis. Reikia tam tikro parengiamojo laikotarpio, kad sustiprėtų stabilizuojamieji liemens raumenys. Pradėkite pratimą sulenktomis kojomis ir stenkitės kelti kelius kuo aukščiau.

▶ Labai išlavinti šlaunų lenkiamieji raumenys gali sukelti tam tikrų anatominių pokyčių. Pilvo ir šlaunų lenkiamieji raumenys atliekant šį pratimą dirba vienu metu. Tačiau šie raumenys nedaro labai didelio poveikio, tad galite nebijoti jų per daug išlavinti ar kad vėliau pajusite nugaros skausmą. Rekomenduotina nevengti šio judesio, nes tai – vienas pagrindinių pratimų pilvo raumenims lavinti.

▶ Nenaudokite jokių prikabinamųjų priekinių svarnėnų. Padidinti apkrovą galite tik keldami tiesias kojas. Kuo jos tiesesnės, tuo sunkiau atlikti šį pratimą.

▶ Labai svarbu lėtai nuleisti kojas žemyn ir neatmesiti jų už savęs. Kiekvieną kartą pradėkite pratimą kartoti tik

tada, kai kojos vertikaliai nusileidžia, o nugarą išlieka tiesi.

▶ Jei norite izoliuoti pilvo raumenis, apribokite judesio amplitudę, neleidami kelių žemiau horizontaliosios plokštumos.

▶ Galite sukrotis į abi puses, kartodami judesį, tada geriau apkrausite įstrižinius pilvo raumenis.

▶ Kitas šio pratimo variantas – kelti kojas ne kabant ant skersinio, o treniruoklyje, remiantis į atramas dilbiais (žr. 3–4 pav.). Šio pratimo metu nesistenkite ištiesiti kojų – jos turi būti sulenktos per kelius, kol atliekate judesį.

▶ Žinoma, kad keliant ištiesias kojas gulint ant nugaros galima pažeisti stuburą, jei dubens juosta nėra gerai palaikoma pilvo raumenų arba, kitaip tariant, jei pilvo raumenys yra netreniruoti. To neatsitiks keliant ištiesias kojas kabant ant skersinio.

▶ Bendras pratimo efektyvumas priklauso nuo šlaunų dvigalvių raumenų. Jei šie raumenys yra sutrumpėję, pradėję lankstumą, jums nepavyks pakelti kojų maksimaliai aukštai. Labai svarbu atlikti šlaunų dvigalvio raumens tempimo pratimus, norint padidinti kojų kėlimo kabant ant skersinio pratimo naudą.

▶ Jei po jėgos treniruotės nedarote nugaros raumenis atpalaiduojančių tempimo pratimų, galite ją pažeisti. Norint to išvengti ir kartu lavinti pilvo raumenis, galima atlikti šį tikrai puikų stuburo atpalaidavimo po fizinių krūvių pratimą.

▶ Jei sunku atlikti kojų kėlimo kabant ant skersinio ar treniruoklyje pratimą, galima daryti atvirkštinius susilenkimus gulint ant kilimėlio ar horizontalaus suoliuko.

1 pav. Kojų kėlimas kabant ant skersinio – pratimo pradžia

2 pav. Kojų kėlimas kabant ant skersinio – pratimo pabaiga

3 pav. Kojų kėlimas treniruoklyje – pratimo pradžia

4 pav. Kojų kėlimas treniruoklyje – pratimo pabaiga

Pratimas pilvo raumenims lavinti, kojų kėlimas gulint

► Pagrindinis krūvis tenka tiesiajam, papildomas – kitiems pilvo raumenims.

► Pradinėse treniruotėse galima pradėti stiprinti pilvo raumenis keliant kojas gulint ant kilimėlio. Kaip tai taisyklingai atlikti? Atsigulkite ant nugaros. Rankas laikykite ant grindų, ištiestas prie šonų delnais žemyn. Kelkite sulenktas per kelias kojas iki tokios padėties, kad šlaunys su grindimis sudarytų statų kampą. Tai yra pagrindinė padėtis. Įkvėpkite ir sulaukę kvėpavimą kelkite dubenį ir kojas krūtinės link. Kojos turi būti keliamos taip, kad spaudžiant rankas žemyn būtų atliekamas ir dubes sąnario judesys. Galutiniame judesio taške šlaunys turi beveik liesti krūtinę. Leisdami dubenį ir kojas žemyn, iškvėpkite ir pratimą kartokite (žr. 5–6 pav.).

► Keliant kojas aukščiau, labiausiai apkraunami klubinis juosmens, tiesusis šlaunies ir plačiosios fascijos ke-

liamasis raumuo. Tiesusis šlaunies raumuo į darbą įtraukiamas tik keliant dubenį, todėl svarbu, kad būtų keliamos ne tik kojos, bet ir dubuo.

► Atliekant šį pratimą svarbu, kad klubo sąnarys būtų atkeliamas pasitelkus apatinius pilvo raumenis. Jei iš pradžių tai padaryti sunku, padėkite sau rankomis (spausdami delnus žemyn). Kai raumenys pakankamai sustiprės, rankos turėtų būti laikomos ištiestos už galvos, kad judesys būtų atliekamas tik sutraukiant pilvo raumenis.

► Pratimą galima intensyvuoti, atliekant jį ant nuožulnios lentos (žr. 7–8 pav.).

► Kai dubuo keliamas ir keliai pritraukiami prie krūtinės, apatinės nugaros dalies raumenys stipriai tempiami. Taigi šis pratimas tinka ne tik pilvo raumenims lavinti, bet ir nugaros apatinei daliai treniruoti.

5 pav. Kojų kėlimas gulint ant kilimėlio – pratimo pradžia

6 pav. Kojų kėlimas gulint ant kilimėlio – pratimo pabaiga

7 pav. Kojų kėlimas gulint ant nuožulnios plokštumos – pratimo pradžia

8 pav. Kojų kėlimas gulint ant nuožulnios plokštumos – pratimo pabaiga

Fotografuota „Big Z“ sporto klube, pratimus demonstravo Dominykas Rukšėnas

PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

Už asmeninį nuoširdumą ir profesionalumą, parodytą pristatant Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją tarptautinėje knygų mugėje:

mjr. Laurynas ČESŪNAS;
mjr. Birutė KRASAVINIENĖ;
kpt. Mantas JONIKAS;
kpt. Jurgis NORVAIŠA;
kpt. Dmitrijus SIDENICA;
krn. Gytis UGVARIJA;
krn. Gustas ŠNIUREVIČIUS;
krn. Martinas VILKAS;
krn. Marius UKNEVIČIUS;
krn. Vaidotas MEŠKYS;
krn. Ignas PETRAUSKAS;
krn. Aleksandras LEONIDOVAS;

krn. Evaldas ŠEDUIKIS;
krn. Karolis TURŪTA;
krn. Mantas RADŽIŪNAS;
krn. Mantas BLAŽEVIČIUS;
krn. Andrius JUOZELSKIS;
krn. Miglė NEMANYTĖ;
krn. Morta JANUTĖNAITĖ;
krn. Ignas PILKAITIS – Akademijos viršininko padėka

Už ypač skubių LKA leidinių maketavimą ir dizaino kūrimą, parodytą profesionalumą ir asmeninį nuoširdumą atliekant tarnybines pareigas:

Jolanta GIRNYTĖ – Akademijos viršininko vardine dovana

Už puikiai įvertintus IV kurso bakalauro darbus:

krn. Paulius BARŠAUSKAS;
krn. Aurimas BŽEŠKIS;
krn. Tomas ČEPAS;
krn. Evaldas ČIPLYŠ;
krn. Vidas FRANKAUSKAS;
krn. Žydrūnas GUDAVIČIUS;
krn. Greta KANCEVIČIŪTĖ;
krn. Eimantas KAŠKONAS;
krn. Artūras MACICKAS;
krn. Diana MALAKMADŽĖ;
krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ;
krn. Ignas Laimonas TAMAŠAUSKAS;
krn. Aistė ŽIČKYTĖ – Akademijos viršininko padėka

Už profesionalumą ir asmeninį indėlį įgyvendinant LKA vykdomos mokslinės veiklos patikros darbo grupei pavestus uždavinius:

mjr. Violeta PAKENIENĖ;
mjr. Tadas TREPŠAS;
št. srž. Jūratė PRANCKUVIENĖ;
vyr. srž. Mindaugas UCKUS;
Liudmila BUIVIENĖ;
Jūratė GUŠČINSKIENĖ;
Dalia JUODIENĖ;
Aistė LELEIKAITĖ;
Vita VELIGORAITĖ – Akademijos viršininko vardine dovana

Geriausias Būrio vado kurso klausytojas:
Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų karys gr. 78-07 – Akademijos viršininko vardine dovana (suvenyriniu medaliu „Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija“ su dėžute)

JUBILIEJINIO GIMTADIENIO PROGA:

mjr. Aidas GICEVIČIUS;
dr. Paulius BUGYS;
Alvydas ŽILINSKAS;
prof. habil. dr. Gediminas DUBAUSKAS;
kpt. Marius BAGDONAS;
Henrikas SEMAŠKO;
Vytautė ERKES – Akademijos viršininko vardine dovana

2017-03-07
Jurgita KUZAITĖ
paskirta į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Vilniaus anglų kalbos centro viršininko pareigas

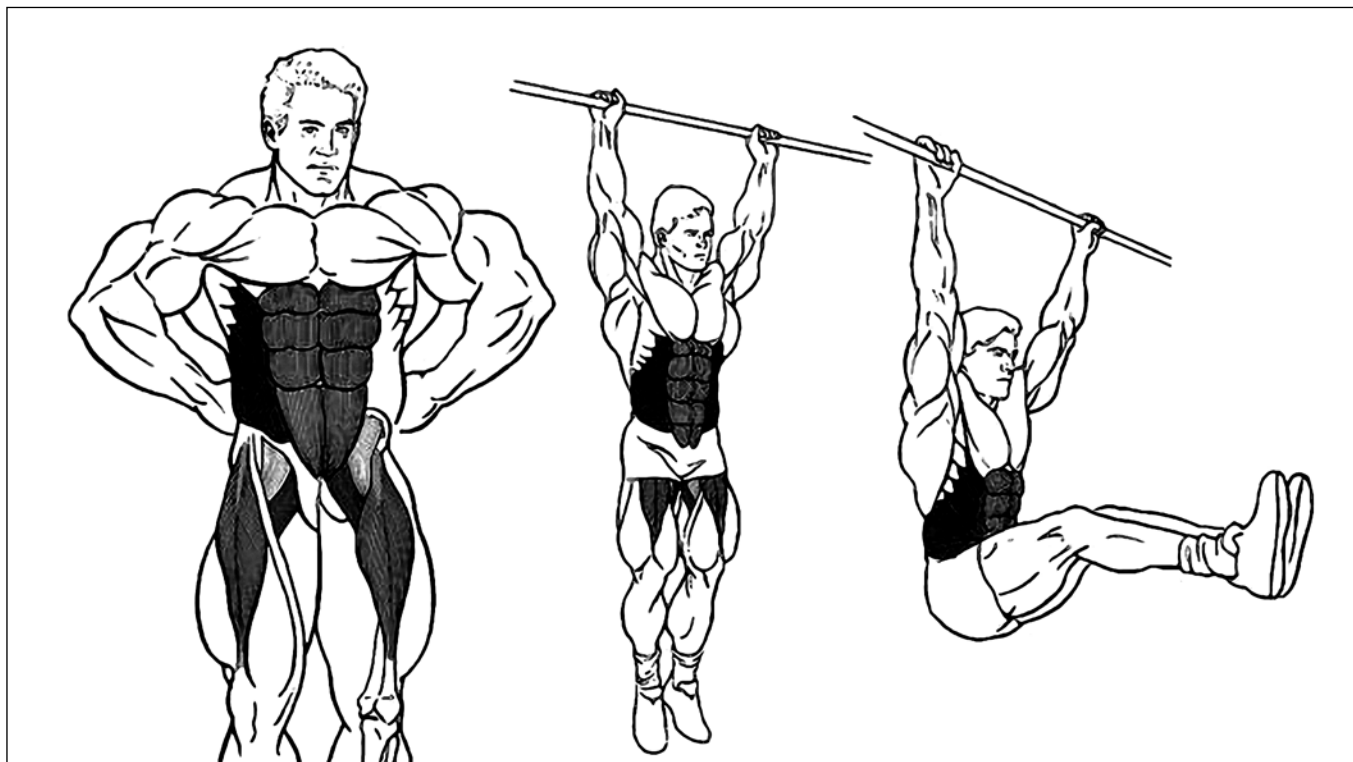
Metodika: kada, kaip ir kiek

Kada? Kojų kėlimo kabant ant skersinio pratimą atlikite pilvo raumenų treniruotės pradžioje.

Kaip? Šį pratimą darykite kartu su pratimais, skirtais pilvo raumenų viršutinei daliai treniruoti (pvz., susilenkimais gulint ant kilimėlio arba susilenkimais gulint ant kilimėlio atliekant posūkius į abi puses).

Kiek? Padarykite 2–3 serijas po 10–20 kartų.

1 piešinys

Pagrindiniai pratimų atliekant dalyvaujantys raumenys ir sąnariai

Kojas keliant kabant ant skersinio įtraukiami ne tik pilvo tiesusis ir išorinis įstrižinis, bet ir nedidelis, bet nepaprastai stiprus dubens gilumoje glūdintis klubinis juosmens raumuo. Šis raumuo sudarytas iš trijų raumenų: klubinio, didžiojo juosmens ir mažojo juosmens (kartais jo visai nebūna). Visi šie trys raumenys dirba kaip viena komanda, todėl turi bendrą pavadinimą. Šiems raumenims padeda trumpas skiauterinis, tiesusis šlaunies ir išoriniai įstrižiniai pilvo raumenys. Labai mažai darant šį pratimą į darbą įsitraukia vidiniai įstrižiniai pilvo ir plačiosios fascijos tempiamieji raumenys (piešinyje nepavaizduoti).

Iš pradžių tiesusis pilvo raumuo apkraunamas statiškai, kadangi stabilizuoja liemenį kabant. Šlaunų lenkiamieji raumenys, atvirkščiai, dirba maksimaliai dinaminio režimu, keliant tiesias kojas iš vertikalios padėties. Kai kojos vertikaliai pakyla 30–45 laipsnių kampu, šlaunų lenkiamieji raumenys praranda judesio amplitudę ir pereina į statinį režimą, bandydami jas išlaikyti šioje padėtyje. Kitas judesys atliekamas tik pilvo raumenų jėga. Kuo aukščiau keliamos kojos, tuo pilvo raumenys labiau apkraunami. Norint padidinti amplitudę, reikia kilstelėti dubenį aukščiau.

Keliant sulenktas kojas kabant ant skersinio treniruojami 5 raumenys:

Raumuo	Išsidėstymas	Funkcijos
Tiesusis pilvo (<i>m. rectus abdominis</i>)	Tiesusis pilvo raumuo – tai ilgas, plokščias raumuo, gulintis šalia vidurinės pilvo linijos. Jis yra įvilktas į skaidulinę makštį, kurią sudaro plačiųjų pilvo raumenų sausplėvės (aponeurozės). Raumuo prasideda nuo V–VII šonkaulių kremzlių ir krūtinkaulio kardinės ataugos ir prisitvirtina prie gaktikaulio viršutinio krašto. Raumenį 3–5 sausgysliniai tarpai suskaido į atskiras dalis, kurios gali susitraukti atskirai.	Lenkia stuburą, t. y. lenkia liemenį pirmyn, kai šiam judesiui sukuriama pasipriešinimas. Fiksuoja dubenį prie liemens. Palaiko pilvo ertmės vidaus spaudimą, tempia žemyn krūtinės ląstą, nuleidžia šonkaulius ir padeda iškvėpti.
Išorinis įstrižinis pilvo (<i>m. obliquus externus abdominis</i>)	Tai platus, plokščias priekinės šoninės pilvo sienos raumuo. Prasideda danteliais nuo aštuonių apatinių šonkaulių (tarp priekinio dantytojo raumens dantelių), eina įstrižai iš viršaus ir šono pirmyn ir žemyn. Raumuo prisitvirtina prie klubakaulio skiauterės, gaktikaulio ir baltosios pilvo linijos. Ties tiesiojo pilvo raumens šoniniu kraštu raumuo pereina į plačią sausplėvę, kuri padengia tiesųjį pilvo raumenį ir susijungia su kitos pusės to paties raumens sausplėve.	Raumuo lenkia ir suka liemenį į priešingą pusę. Lenkia liemenį, tempia šonkaulius žemyn, padeda iškvėpti. Fiksuoja dubenį prie liemens. Suka dubenį apie skersinę ašį pirmyn, lenkia stuburą.

→ Tęsinys 44 puslapyje

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Eimantas KAŠKONAS

- ➔ **Jūsų credo** – Būk savimi!
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – 8–10 klasėje
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Šeima ir dziudo treneris
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – 1944 m. „D-day“
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Krepšinis!
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Draugę
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Būčiau studentas
- ➔ **Labiausiai erzinantis buitinis darbas** – Indų plovimas
- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Dziudo
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi** – Skambėti „teisinga“ muzika:)
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Niekada nesakau „niekada“
- ➔ **Apibūdinkite šiuolaikinį kariūną trimis žodžiais** – Būsimas Lietuvos karininkas
- ➔ **Linksmiausias įvykis Akademijoje buvo** – 2014 m. tuomečių „pirmokų“ krikštynos!
- ➔ **„Pasulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Net neabejoju
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariūnų Kalėdos
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Noro ir geros sveikatos
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kalėdos!

- ➔ **Kai ko nors nežinote...** – Pasitikiu tuo, kas žino
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Hm, tikriausiai seniai
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos be...** – Įsivaizduoju, bet nenorėčiau dienos pradėti be puodelio kavos
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą** – Nieko neveikti
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Mano kambarys
- ➔ **Keisčiausias daiktas Jūsų namuose** – Ne daiktas, bet vis tiek gana keistas – šinšila:)
- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Houmeris!
- ➔ **Mėgstamiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Vaisių
- ➔ **Įprotis, kurio norėtumėte atsikratyti** – Taupyti laiką merginos sąskaita:)

- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: plovęs šieno, kases bulvių, kelęs inkilo?** – Esu daręs viską
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Ne
- ➔ **Mėgstamiausias laisvalaikio užsiėmimas** – Žvejyba
- ➔ **Naminis gyvūnelis, kurio nė už ką neaugintumėte** – Vėžlys
- ➔ **Kokios sporto šakos treniručių neleistumėte lankyti savo draugei?** – Bet kurios kovinio sporto šakos
- ➔ **Mėgstamiausia miego poza** – Ant pilvo!
- ➔ **Cepelinai ar mėsainis?** – Cepelinai!
- ➔ **Dažniausiai žiūrima TV laida** – „Dėmesio centre“
- ➔ **Negalite gyventi...** – Su apsimitėliais
- ➔ **Negalite gyventi ...** – Be kofeino!
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Miegui

- ➔ **Labiausiai nepatinkanti merginos savybė** – Priekabumas:)
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Kalnuose, nes dar neišbandyta!
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavęs** – Nemėgstu eksperimentuoti su maistu ir savo skrandžiu
- ➔ **Idealios atostogos** – Be rūpesčių
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs** – Austrijos sostinė
- ➔ **Prietas, kurio paisote** – Prietarai – tai ribos, o ribos – tik ribotiems žmonėms
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis darbas** – Inicijuočiau krašto apsaugos ministro įsakymą dėl kariūnų stipendijų padidinimo

Tiesusis šlaunies (<i>m. rectus femoris</i>)	Prasideda nuo priekinio apatinio klubakaulio dyglio. Visos keturios keturgalvio šlaunies raumens galvos (tiesusis, šoninis platusis, vidinis platusis ir tarpinis platusis) šlaunies apatiniame trečdalyje sueina į vieną storą, tvirtą sausgyslę, kuri apgaubia girmelę, ir baigiasi ant blauzdikaulio šiuurkštumos.	Tiesia blauzdą, padeda lenkti šlaunį.
Klubinis juosmens (<i>m. iliopsoas</i>)	Raumuo yra priekinėje dubens pusėje, užpildo klubinę duobę. Didysis juosmens raumuo (<i>m. psoas major</i>) prasideda nuo XII krūtinės (ThXII) ir visų juosmens slankstelių kūnų ir skersinių ataugų. Klubinis raumuo (<i>m. iliacus</i>) prasideda nuo klubinės duobės. Abu raumenys susijungia dubens ertmėje į vieną ir leidžiasi žemyn, po kirkšnies raiščiu persilenkia per gaktikaulį ir, pakeitę savo kryptį, prisitvirtina prie šlaunikaulio mažojo gūbrio. Prisitvirtinimo vietoje yra tepalinis maišelis, susisiekiantis su klubo sąnario ertme. Mažasis juosmens raumuo (<i>m. psoas minor</i>) yra priglundęs prie didžiojo juosmens raumens. Jis prasideda nuo XII krūtinės ir I juosmens slankstelių kūnų ir prisitvirtina prie dubens fascijos ir gaktikaulio skiauterės.	Raumuo lenkia, suka į išorę ir pritraukia atitrauktą šlaunį. Fiksavus šlaunį, susitraukęs vienoje pusėje, šiek tiek pasuka dubenį (apie vertikaliąją ašį) į priešingą pusę, dalyvauja lenkiant stuburą į šoną. Susitraukęs abipus, lenkia liemenį, suka dubenį apie skersinę ašį pirmyn. Didysis juosmens raumuo tempia juosmeninę stuburo dalį pirmyn ir didina juosmens lordozę. Susitraukus jam kartu su tiesiuoju pilvo raumeniu (pvz., kabant sulenktomis kojomis), lordozė mažėja. Mažasis juosmens raumuo lenkia liemenį, įtempia dubens fasciją.
Skiauterinis (<i>m. pectineus</i>)	Skiauterinis raumuo eina į vidų nuo klubinio juosmens raumens. Jis prasideda nuo viršutinės gaktikaulio šakos ir prisitvirtina prie šlaunikaulio skiauterinės šiuurkštumos.	Šis raumuo šlaunį lenkia ir pritraukia. Fiksavus šlaunį (stovint), skiauteriniai raumenys fiksuoja dubenį prie šlaunies, judesio metu – lenkia jį pirmyn.

Rekomenduojama literatūra

- F. Delavier. Strength training anatomy. Human Kinetic. 2001.
 D. Paknys. Stuburo stabilizavimo pratimai su terapiniais kamuoliais. Kaunas: Vitae litera, 2011.
 Muscle & Fitness. Training Notebook. Canada: Weider Publications, LLC, 2003.
 Muscle & Fitness. Rusija, 2000, rugsėjis.
 Muscle & Fitness. Rusija, 2001, Nr. 4.
 P. Manocchina. The 5 ingredient exercise book, Australia: Moseley Road Incorporated, 2009.
 R. Kairaitis, R. Jankauskienė, A. Mačiukas. Raumenų lavinimo pratimai ir jų ypatumai.

PULSAS | SUTEIKTAS KARINIS LAIPSNIS | SVEIKINAME

2016-12-27
 mjr. Dariui AUKŠČIONIUI – pulkininko leitenanto

2017-01-16
 kpt. Linui DUNGVECKIUI – majoro

2017-01-16
 kpt. Irmantui GRUŠAUSKUI – majoro

2017-01-16
 kpt. Mariui STEPONAVIČIUI – majoro

2017-02-14
 kpt. Laurynui ČESŪNUI – majoro

Kovo 15 d. buvusiame ilgamečiui Akademijos mokslo darbuotojui ir pedagogui, plačiai žinomam viduramžių Lietuvos istorijos tyrėjui, humanitarinių mokslų daktarui **Romui BATŪRAI** sukako 80 metų. KARIŪNO žurnalo redakcinė kolegija nuoširdžiai sveikina gerbiamąjį mokslininką garbingo jubiliejaus proga ir nuoširdžiai dėkoja už Lietuvos valstybės ir kariuomenės istorijos ir tradicijų puoselėjimą ir asmeninį indėlį ugdant sąmoningą pilietinę jaunąją Lietuvos kartą.

PRIEŠ ĮSKAITĄ

Dėstytojas:

– Ar dar yra klausimų? Klauskite, kol dar neprasidėjo įskaita.

Kariūnas:

– O kokią įskaitą šiandien laikysime?

Atrankos centras. Viena kandidatė pasirašė ant delnų įvairių datų.

Specialistas, tai pastebėjęs, kreipėsi į merginą:

– Prašau Jūsų rankos!

– Atsiprašau, – vos girdimai atsako paraudusi mergina, –

aš turiu iš pradžių paklausti mamos...

Nokautas. Ringo teisėjas skaičiuoja:

– Vienas, du, trys, keturi, penki, šeši...

Boksininkas pakelia galvą:

– Teisėjau, aš prastai girdžiu. Prašom viską pakartoti...

Kariūnas klausia bendrakursio:

– Ar tu tikrai moki anglų kalbą?

– Žinoma, juk išlaikiau egzaminus.

– Tuomet pasakyk man, kaip bus angliškai „gerai“ arba „taip“?

– O kam tau?

– Vakar susipažinau su labai simpatiška angle iš Erasmus.

PER MATEMATIKOS EGZAMINĄ

Dėstytojas:

– Jūs pats išsprendėte šį uždavinį?

Kariūnas:

– Ne. Man padėjo du nežinomieji.

Dėstytojas:

– Kokius du žodžius kariūnai dažniausiai vartoja?

Kariūnas:

– Nežinau...

Dėstytojas:

– Visiškai teisingai!

ISTORIJOS PASKAITOJE

Dėstytojas klausia:

– Sakykite, kokie svarbūs įvykiai buvo po SSRS vadovų mirties?

– Laidotuvės!

PO EGZAMINO

Kariūnas išeina iš auditorijos šluostydamasis prakaitą. Jį apspinta bendrakursiai:

- Ar išlaikei?
- Išlaikiau. Dėstytojas mane murkdė, murkdė, bet aš vis tiek išplaukiau.

Apie šį kariūną paklaustas dėstytojas pasakė:

- Aš jį traukiau, traukiau iš visų jėgų ir šiaip taip ištraukiau.

ĮSKAITA POLIGONE

- Kas atsitinka atomui, kai iš jo išlekia alfa dalelė? – klausia instruktorius.
- O kai kariūnas neįstengia atsakyti, bando jam padėti pagalbinio klausimu:
- Pagalvokite, kas atsitinka, kai sviedinys išlekia iš pabūklo vamzdžio?
- Žinau! – apsidžiaugė kariūnas. – Pasigirsta kurtinantis trenksmas.

MORALĖ

- Gėdykis! – sako tėvas sūnui. – Tavo metų būdamas, aš niekad niekam nemelavau.
- O kada pradėjai? – smalsiai pasiteiravo sūnus.

Vaikai užaugo, nebereikia už rankos vedžioti...

- Dabar jau jie tėvus vedžioja. Už nosies...

- Na kaip?
- Blogai, ištraukiau bilietą, atsisėdau, ir viskas susimaišė.
- Galvoje?
- Ne. Kišenėje. Špargalės...

„Labai gerai!“ – mintyse sušuko kariūnas, akies krašteliu pamatęs, kad dėstytojas žiniaraštyje rašo „patenkinamai“.

Vadas kalba prieš rikiuotę:

- Man reikia dešimt savanorių pavojingam uždaviniui įvykdyti.
- Čia vienas kariūnas išeina iš pirmos eilės ir pasitraukia į šalį.
- Ką tai reiškia, kariūne? – klausia vadas.
- Aš palieku vietos savanoriams.

Dėstytojas:

- Ką jūs galėtumėte pasakyti apie žymius XIX a. karo vadus?

Kariūnas:

- Jie visi jau mirę.
- Ar instruktorius leidžia naudotis konspektu?
- Taip, bet tu geriau jo nerodyk.

Kariūnas:

- Labai gaila, bet į šį klausimą aš negaliu atsakyti.

Dėstytojas:

- Jūs tą patį atsakėte ir į ankstesnius mano klausimus.
- O argi aš nesilaikau žodžio?

Kantrybės netekęs dėstytojas laikančiam trečią kartą to paties dalyko egzaminą kariūnui sako:

- Kodėl nesimokote? Juk nė vienas dar nuo mokslo nenumirė!
- Taip. Bet geriau nerizikuoti.

– Įsivaizduokite, dėstytojau, aš šiąnakt netgi sapnavau, kad ruošiuosi jūsų įskaitai...

- Tai eikite toliau miegoti, galbūt susapnuosite, kad išlaikėte.

- Per tris mėnesius jūs nesugebėjote parašyti kursinio darbo?
- Klystate, dėstytojau, to padaryti nespėjau per paskutines tris dienas.

Dėstytojas kariūnui:

- Egzaminas – tai teatras. Jūs aktorius, o aš žiūrovas!
- Puiku, dėstytojau! Ar galima pakviesti suflerį?

- Jūsų pavardė? – klausia karinis instruktorius.
- Kiškis, – šypsodamasis atsako kariūnas.
- Ko šypsotės?
- Džiaugiuosi, kad pataikiau atsakyti į pirmą klausimą.

SĄMOJINGŲJŲ MINTYS

Gražiai juokiasi tie, kieno dantys sveiki.

Popierius viską pakenčia, bet kodėl kenčia žmonės?

Pagrindinis boksininko klausimas: „Mušti ar nemušti?“

Pragmatikas – krokodilas, nesvajojęs tapti lagaminu.

Surengtas auklėtojų auklėjimo seminaras. (Iš ataskaitos)

Jis labai apsišvietęs – žino visus Baudžiamojo kodekso straipsnius. (Iš charakteristikos)

Meti iššūkį lemčiai – lauk atsakymo.

Gatvėje prisistatęs policininkas pareikalavo, kad aš savo kailio daugiau nepardavinėčiau. (Iš pasiaiškinimo)

Visi vyrai geri,
išskyrus mažai
uždirbančius.

Ne visos merginos
gražuolės. Reikia gi
kai kurioms ir
protingoms būti.

Patariame visiems,
kurie nori save pa-
matyti iš šalies:
žiūrėkite į veidrodį!

Pasakyk man,
kuo važiuoji į
darbą, ir aš pa-
sakysiu, kiek
vėluoji.

Norėdami pailginti
savo gyvenimą,
naudokitės higiena.
(Iš paskaitos)

– Ar gali versti iš
anglų kalbos, nau-
dodamasis žody-
nu?
– Ne, tik suflerio
(Google) padeda-
mas.

GERIAU NEGALI BŪTI

Sugrįžo penktokas sūnus iš pamokų ir pareiškė:

- Tėveli, rytoj klasės tėvų susirinkimas, tuoj po pamokų.
- Pasakyk mamai, man rytoj pratybos Akademijoje, – pasiteisino tėvas.

Vaikas kreipėsi į motiną. Išgirdo atsaką:

- Atstok, ketvirčio pabaiga, turiu balansą suvesti. Galės ir močiutė pasėdėti.

Berniukas kalbina žilagalvę:

- Močiute, teks tau rytoj į tėvų susirinkimą eiti.
- Kad aš, anūkėli, neprigirdžiu.
- Geriau ir būti negali! – konstatuoja vaikas ir švytėdamas su kamuoliu neria pro duris.

KARIŪNAS PAS GYDYTOJĄ...

- Jūs ką – pras-
tai matote?!
- O ne! Akys
mano geros: matau
netgi daugiau, nei
reikia. Dėl to ir rū-
peščių turiu...

KETURI ŽMONIŲ TIPAI

Bekeliaudamas vokiečių mokslininkas Aleksandras Humboltas susitiko su vienu išminčiumi, kuris jam išdėstė savo teoriją apie keturis žmonių tipus:

1. Tie, kurie šį tą žino ir patys suvokia šį tą žiną,
– išsilavinę žmonės.
2. Tie, kurie šį tą žino, tačiau patys to nesuvokia,
– miegantys žmonės, kuriuos reikia pažadinti.
3. Tie, kurie ničnieko nežino ir tai supranta, – tai
žmonės, kuriems reikia padėti.
4. Tie, kurie ničnieko nežino, bet patys to nesu-
pranta, – kvailiai, kuriems niekuo nebepadėsi.

PRIĖMIMO Į GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS NUOLATINES STUDIJAS 2017 M. TAISYKLĖS

<http://www.lka.lt>

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priėmimo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos nuolatinės studijas 2017 m. taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato tvarką, kuria stojantieji 2017 m. priimami į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (toliau – LKA) pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijas.

2. Pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijų programų, į kurias vykdomas priėmimas 2017 metais, sąrašas:

Eil. nr.	Valstybinis kodas	Studijų programa	Universitetinių studijų trukmė (metais)	Suteikiama kvalifikacija
1.	6121LX004	Gynybos technologijų vadyba	4,0	verslo vadybos bakalauras
2.	6121JX001	Tarptautiniai santykiai	4,0	socialinių mokslų bakalauras
3.	6121JX002	Nacionalinis saugumas ir gynyba	4,0	socialinių mokslų bakalauras

3. Pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijų programos vykdomos derinant universitetinių studijų ir karinio rengimo programas.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI STOJANTIESIEMS

4. Į LKA vykdomas pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijas konkurso tvarka priimami tik kariūnais, o LKA baigę – karininkais pageidaujantys tapti asmenys (toliau – kandidatai).

5. Kandidatai turi būti:

5.1. Lietuvos Respublikos piliečiai nuo 18 iki 25 metų;

5.2. įgiję vidurinį išsilavinimą;

5.3. išlaikę lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;

5.4. išlaikę užsienio kalbos (anglų, vokiečių ar prancūzų) valstybinį brandos egzaminą ne žemesniu kaip B1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbos metmenis arba tarptautinį užsienio kalbos egzaminą, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;

5.5. išlaikę matematikos valstybinį brandos egzaminą, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2016 m. ar vėliau;

5.6. išlaikę profesinio tinkamumo testą;

5.7. pasitikrinę sveikatą ir pripažinti tinkamais kariūno tarnybai;

5.8. įgiję teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“;

5.9. pasiekę ne mažesnę kaip 3 balų konkursinį balą.

6. Į LKA vykdomas pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijas nepriimami asmenys:

6.1. atlikę laisvės atėmimo bausmę ir teisti, kol neišnykęs teistumas ar nepasibaigęs bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpis;

6.2. kurių veiksnumas apribotas teismo;

6.3. kurie pagal įstatymus negali būti priimti į valstybės tarnautojo pareigas;

6.4. kuriems pagal įstatymus negali būti suteikta teisė susipažinti su būtina kario pareigoms atlikti įslaptinta informacija ir ja naudotis;

6.5. kurie per paskutinius 5 metus dėl priežasčių, susijusių su priesaikos sulaužymu, buvo pašalinti iš valstybės politiko pareigų, atleisti iš tikrosios karo tarnybos ar valstybės tarnybos arba pašalinti iš karo mokymo įstaigos.

7. Asmenims (Lietuvos Respublikos piliečiams), įgijusiems vidurinį išsilavinimą užsienio šalių institucijose, pagal tarptautinių organizacijų ar užsienio valstybių švietimo programas, iki 2014 metų įskaitytinai, įgijusiems vidurinį išsilavinimą Lietuvoje, pretenduojantiems į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas, būtina pateikti vidurinį išsilavinimą liudijantį dokumentą.

8. Asmenys (Lietuvos Respublikos piliečiai), išsilavinimą įgiję užsienio institucijose ar pagal tarptautinių organizacijų švietimo programas, priimami į LKA studijų programas įvertinus užsienyje įgytas vidurinio ir aukštojo mokslo kvalifikacijas teisės aktų nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

PRIĖMIMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
PRIĖMIMO VYKDYMAS

9. Priėmimas į pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijas vykdomas vadovaujantis Taisyklėmis ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotos institucijos – Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (toliau – LAMA BPO) prezidento tvirtinamu Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas tvarkos aprašu. Išsami informacija apie bendrąjį priėmimą, priėmimo procedūras ir terminus skelbiama LAMA BPO interneto svetainėje www.lamabpo.lt.

10. Priėmimas į pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijas vykdomas LAMA BPO organizuojamo 2017 m. bendrojo priėmimo į universitetus ir kolegijas pagrindinio priėmimo pirmojo etapo metu. LKA nedalyvauja LAMA BPO organizuojamame pagrindinio priėmimo antrajame etape ir papildomame priėmime.

ANTRASIS SKIRSNIS
KONKURSO ORGANIZAVIMO TVARKA

11. Į kiekvieną studijų programą stojantieji priimami konkurso būdu pagal konkursinį balą. Stojantieji konkursinio balo mažėjimo tvarka rikiuojami į konkursinę eilę kiekvienoje studijų programoje.

12. Konkursinė eilė sudaroma vadovaujantis Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2017 metais tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. V-900 „Dėl Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2017 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“.

TREČIASIS SKIRSNIS
KONKURSINIO BALO SUDARYMAS

13. Konkursinis balas apskaičiuojamas sumuojant konkursinių mokomųjų dalykų brandos egzaminų ir metinius perskaičiuotus pažymius, padaugintus iš svertinių koeficientų, ir papildomus balus.

14. Informacija konkursiniam balui sudaryti imama iš vidurinio ugdymo programos baigimą liudijančių dokumentų (pvz., brandos atestato).

15. Konkursinio balo sandara:

Studijų programos	Konkursiniai dalykai						
	Pirmasis dalykas	Svertinis koeficientas	Antrasis dalykas	Svertinis koeficientas	Trečiasis dalykas	Svertinis koeficientas	Lietuvių kalbos ir literatūros svertinis koeficientas
Gynybos technologijų vadyba	matematika	0,4	istorija	0,2	bet kuris dalykas, nesutampantis su kitais dalykais	0,2	0,2
Tarptautiniai santykiai	istorija	0,4	matematika arba informacinės technologijos	0,2		0,2	0,2
Nacionalinis saugumas ir gynyba							

16. Konkursiniam balui sudaryti imami:

16.1. pirmojo dalyko brandos egzaminų įvertinimas;

16.2. antrojo dalyko brandos egzaminų įvertinimas arba metinis pažymys;

16.3. trečiojo dalyko brandos egzaminų įvertinimas arba metinis pažymys;

16.4. lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminų įvertinimas.

17. Profesinio tinkamumo testo įvertinimai į konkursinį balą neįskaičiuojami.

18. Papildomi balai prie konkursinio balo stojantiesiems į bet kurią studijų programą, nustatyti laiku ir tvarka pateikusiems konkretų pasiekimą įrodantį dokumentą, pridedami:

18.1. tarptautinių olimpiadų ir konkursų prizinių vietų laimėtojams: I vieta – 2,5 balo, II vieta – 1,5 balo, III vieta – 1 balas;

18.2. šalies olimpiadų ir konkursų prizinių vietų laimėtojams: I vieta – 1,5 balo, II vieta – 1 balas, III vieta – 0,5 balo;

18.3. tik už 11–12 (gimnazijos III–IV) klasese per olimpiadas ir konkursus pasiektus rezultatus. Už to paties dalyko olimpiadą arba tą patį konkursą papildomas balas (didžiausias) pridedamas tik vieną kartą, už skirtingų dalykų olimpiadas ir skirtingus konkursus skirti papildomi balai sumuojami, tačiau tik vieną kartą. Šalies ir tarptautinių olimpiadų ir konkursų, kurių laimėtojams pridedama papildomų balų, sąrašas yra patvirtintame Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2017 metais tvarkos apraše;

18.4. asmenims, atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą ar kitu būdu įgijusiems pagrindinį karinį parengtumą, – 0,5 balo;

18.5. asmenims, baigusiems kūno kultūros modulį „Krašto gynyba“, – 0,1 balo;

18.6. šauliams, pateikusiems šaulio pažymėjimą, – 0,3 balo.

19. Perskaičiuojant konkursinių mokomųjų dalykų brandos egzaminų įvertinimus ir metinius pažymius laikomasi Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2017 metais tvarkos apraše nustatytų dalykų pažymių įskaitymo ir perskaičiavimo principų.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
PRIĖMIMO PROCEDŪROS

20. Bendrojo priėmimo pagrindinio priėmimo pirmasis etapas (išskyrus sutarčių su pakviestaisiais pasirašymą ir laisvų vietų paskelbimą) vyksta nustatytomis sąlygomis ir metu, numatytu LAMA BPO prezidento tvirtinamame Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas tvarkos apraše.

21. Profesinio tinkamumo testas organizuojamas vadovaujantis Priėmimo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją 2017 m. studijuoti pagal universitetinių studijų, karinio rengimo ir neformaliojo švietimo programas sąlygomis ir kariūnų siuntimo studijuoti kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose atrankos sąlygomis ir tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2017 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-195 „Dėl Priėmimo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją 2017 m. studijuoti pagal universitetinių studijų, karinio rengimo ir neformaliojo švietimo programas sąlygų ir kariūnų siuntimo studijuoti kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose atrankos sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“. Registracija į profesinio tinkamumo testą LKA vyksta iki 2017 m. birželio 23 d. tel. (8 5) 212 7092 arba el. p. lka.atranka@mil.lt. Asmenys, nelaukę profesinio tinkamumo testo arba jo neišlaikę, konkurse nedalyvauja. Profesinio tinkamumo testas LKA vyksta iki 2017 m. liepos 7 d. Informacija apie profesinio tinkamumo testą teikiama tel. (8 5) 212 70 92, interneto svetainėje <http://www.lka.lt>. Kandidatų profesinio tinkamumo testo rezultatų suvestinė galutiniam sprendimui dėl kandidatų tinkamumo priimti pateikiama LKA Priėmimo komisijai iki 2017 m. liepos 11 d.

22. Sveikatą tikrina Karinė medicinos ekspertizės komisija (toliau – KMEK), vadovaudamasi Karinės medicinos ekspertizės nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 1125 „Dėl Karinės medicinos ekspertizės nuostatų patvirtinimo“. Asmenis, išlaikiusius profesinio tinkamumo testą, į KMEK siunčia LKA Personalo ir administravimo skyriaus Personalo poskyris. Registracija į KMEK vyksta iki 2017 m. liepos 7 d. Informacija apie sveikatos patikrinimą KMEK teikiama tel. (8 37) 20 4619. KMEK išduota sveikatos būklės pažyma pateikiama LKA Priėmimo komisijai iki 2017 m. liepos 14 d.

23. Asmens patikrinimą dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, atlieka LKA Veiklos planavimo ir tarnybos organizavimo skyrius (toliau – VPTOS), vadovaudamasis Teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo ir panaikinimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2016 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. V-1018 „Dėl Teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo ir panaikinimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“, ir iki 2017 m. liepos 14 d. pateikia išvadas LKA Priėmimo komisijai. Profesinio tinkamumo testą atlikęs asmuo, pretenduojantis gauti leidimą, užpildo nustatytos formos sutikimą būti tikrinamas ir 2017 m. liepos 25 d., atvykęs į LKA Priėmimo komisijos posėdį, pateikia VPTOS:

23.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, ar per pastaruosius 5 metus nebuvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

23.2. asmens sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, ar nesikreipė dėl psichikos ar kitų sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše numatytų sveikatos būklės sutrikimų, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui.

24. Dokumentai, įrodantys stojančiojo pasiekimų, už kuriuos pridedami papildomi balai, tikrumą, pateikiami LKA Priėmimo komisijai iki 2017 m. liepos 14 d. arba įkeliami PDF formatu į LAMA BPO informacinę sistemą iki bendrojo priėmimo prašymų teikimo termino pabaigos.

25. LKA Priėmimo komisijos posėdis vyks 2017 m. liepos 25 d. 10.00 val. (dalyvavimas būtinas).

26. Sutartys pasirašomos 2017 m. liepos 25 d. (po LKA Priėmimo komisijos posėdžio).

27. Studijų pradžia LKA – 2017 m. liepos 25 d. (pasirašius sutartis).

28. Kariai, priimti į LKA nuolatinės studijas, nutraukia profesinės karo tarnybos sutartį vadovaudamiesi Profesinės karo tarnybos nutraukimo kario iniciatyva prieš terminą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2012 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. V-231 „Dėl Profesinės karo tarnybos nutraukimo kario iniciatyva prieš terminą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

PENKTASIS SKIRSNIS DOKUMENTAI

29. Dokumentai, reikalingi įforminant priėmimą į LKA (pateikiami LKA Priėmimo komisijai komisijos posėdžio metu):

29.1. pasas arba asmens tapatybės kortelė;

29.2. brandos atestatas ir jo priedas, kitas vidurinį išsilavinimą liudijantis dokumentas;

29.3. pažymos apie perlaikytus ir papildomai laikytus brandos egzaminus;

29.4. diplomas ir jo priedėlis (jei baigta aukštoji arba aukštesnioji mokykla);

29.5. dokumentas, patvirtinantis vardo ar pavardės keitimą, jeigu ne visi pateikiami dokumentai yra tuo pačiu vardu ar pavarde;

29.6. dokumentas, patvirtinantis, kad asmuo turi teisę gauti papildomų balų (pvz.: pažyma apie baigtus būtinuosius karinius mokymus, karinis liudijimas, kario savanorio pažymėjimas, šaulio pažymėjimas ir pan.);

29.7. KMEK išduota sveikatos būklės pažyma;

29.8. gyvenimo aprašymas (laisva forma).

30. Taisyklių 29.1–29.6 papunkčiuose išvardytų dokumentų originalai, padarius jų kopijas, grąžinami juos pateikusiam asmeniui, notaro patvirtintos dokumentų kopijos negrąžinamos.

IV SKYRIUS

STUDIJŲ FINANSAVIMAS

31. Pirmosios pakopos nuolatinės studijų formos studijos, vykdomos kartu su kariniu rengimu, finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų.

32. Jeigu kariūnas pašalinamas iš LKA arba atsisako sudaryti profesinės karo tarnybos sutartį, įstatymų nustatyta tvarka iš jo išieškamos jo mokymo išlaidos, apskaičiuotos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 44 straipsnio 1 dalis).

33. Teisės į valstybės finansuojamą studijų vietą neturi asmenys:

33.1. pakartotinai studijuojantys pagal tos pačios arba žemesnės pakopos studijų programą, jeigu daugiau kaip pusę tos studijų programos kreditų įgijo valstybės biudžeto lėšomis;

33.2. vienu metu studijuojantys pagal dvi ar daugiau tos pačios pakopos studijų programas, kai bent viena jų finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Visais Taisyklėse nenumatytais atvejais sprendimus dėl asmenų priėmimo į LKA priima Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininko įsakymu paskirta Priėmimo komisija. Priėmimo komisijos būstinės adresas: Šilo g. 5A, administracinis korpusas, 316 kab., Vilnius, tel. (8 5) 210 3597.

ALBUMAS

**Krašto apsaugos mokyklos iškilminga rikiuotė pradedant naujus mokslo metus.
Priekyje žygiuoja mokyklos vadovybė, 1992 m. rugpjūčio 3 d.**

LKA Ramovės archyvo nuotrauka

GERIAUSIA
GYVENIMO
MOKYKLA

VYTAUTO DIDŽIO
KARO MUZIEJUS

STOK ĄLKA!
ĮGYSI PROFESIJĄ IR AUKŠTĄJĮ
UNIVERSITETINĮ IŠSILAVINIMĄ
VISOS STUDIJŲ PROGRAMOS
FINANSUOJAMOS VALSTYBĖS

GENEROLO
JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO
AKADEMIJA

Suteiksime:
Stipendiją iki 170 Eur
Maitinimą, aprangą, avalynę, kario
ekvpuotę
Šuolininkų gyvenimo sąlygas
Karių socialines garantijas
Medicininį aptarnavimą
Tarybos vietą

Dalyvausite:
Tarpautinėse ERASMUS ir dvišalių mainų
studijose
Parsišalinio ir psichofizinio rengimo
programose

Įgyosite:
Sąlygoms vadovo kvalifikaciją
Fizinio rengimo instruktoriaus kvalifikaciją
Teisę vairuoti B ir C kategorijos transporto
priešmones
Vadovo darbų saugos pažymėjimą
Pirmosios pagalbos pažymėjimą
baigę mokymus

Gebėjimus laimėti:
Sporto prizus
Meno ir kultūros
Meno kūrinyse

Studijų Mykolas tel. (8 5) 210 3397, el. p. lba@...
Atšaukimo centro tel. (8 5) 212 7092, el. p. lba@...

KNYGU MUGĖ 2017

Km. Vaidoto Meškio nuotrauka